

แผนพัฒนาบุคลากร
(ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๘- ๒๕๖๐)

*****

เทศบาลเมืองมหาสารคาม
Mahasarakham Municipality
ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
www.mahasarakhamcity.org

บทที่ ๑ บทนำ

หลักการและเหตุผล

ภายใต้กระแสแห่งการปฏิรูประบบราชการ และการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีการบริหารจัดการยุคใหม่ ผู้นำหรือผู้บริหารองค์กรต่างๆ ต้องมีความตื่นตัวและเกิดความพยายามปรับตัวในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการเร่งรัดพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และองค์กร การปรับเปลี่ยนวิถีคิด วิธีการทำงาน เพื่อแสวงหารูปแบบใหม่ๆ และนาระบบมาตรฐานในระดับต่างๆ มาพัฒนาองค์กร ซึ่งนำไปสู่แนวความคิดพัฒนาระบบบริหารความรู้ภายในองค์กร เพื่อให้องค์กรสามารถใช้และพัฒนาความรู้ที่มีอยู่ในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปรับเปลี่ยนวิทยาการความรู้ใหม่มาใช้กับองค์กรได้อย่างเหมาะสม

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๑๑ ระบุดังนี้ “ส่วนราชการที่มีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ อย่างสม่ำเสมอ โดยต้องรับรู้ข้อมูลข่าวสารและสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่างถูกต้อง รวดเร็วและเหมาะสมต่อสถานการณ์ รวมทั้งต้องส่งเสริมและพัฒนาความรู้ ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์ และปรับเปลี่ยนทัศนคติของพนักงานเทศบาลในสังกัด ให้เป็นบุคลากรที่มี ประสิทธิภาพและมีการเรียนรู้ร่วมกัน ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติราชการของส่วนราชการให้สอดคล้องกับ การบริหารราชการให้เกิดผลสัมฤทธิ์

ในการบริหารราชการแนวใหม่ ส่วนราชการจะต้องพัฒนาความรู้ความเชี่ยวชาญให้เพียงพอแก่การ ปฏิบัติงาน ให้สอดคล้องกับสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและสถานการณ์ของต่างประเทศมี ผลกระทบต่อประเทศไทยโดยตรง ซึ่งในการบริหารราชการตามพระราชกฤษฎีกานี้ จะต้องเปลี่ยนแปลง ทัศนคติเดิมเสียใหม่ จากการศึกษาแนวคิดที่ต้องปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผนที่ยาวไว้ ตั้งแต่อดีตจน ต่อเนื่องถึงปัจจุบัน เน้นการสร้างความคิดใหม่ ตามวิชาการสมัยใหม่และนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติราชการ ตลอดเวลา ในพระราชกฤษฎีกานี้ จึงกำหนดเป็นหลักการว่า ส่วนราชการต้องมีการพัฒนาความรู้เพื่อให้มี ลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ โดยมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

๑. ต้องสร้างระบบให้สามารถรับรู้ข่าวสารได้อย่างกว้างขวาง
๒. ต้องสามารถประมวลผลความรู้ในด้านต่างๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติราชการได้อย่าง ถูกต้อง รวดเร็ว และเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงไป
๓. ต้องมีการส่งเสริมและพัฒนาความรู้ความสามารถ สร้างวิสัยทัศน์และปรับเปลี่ยนทัศนคติของ พนักงานเทศบาล เพื่อให้พนักงานเทศบาลทุกคนเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในวิชาการสมัยใหม่ตลอดเวลา มี ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดและมีคุณธรรม
๔. ต้องมีการสร้างความมีส่วนร่วมในหมู่พนักงานเทศบาลให้เกิดการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน เพื่อการนำมาพัฒนาใช้ในการปฏิบัติราชการร่วมกันให้เกิดประสิทธิภาพ

ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดมหาสารคาม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไข เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๑๔ ส่วนที่ ๔ ข้อ ๒๙๗ ประกอบกับยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ ตามมติคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.) ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๖

เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งแจ้งให้ทุกจังหวัดทราบและดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๙.๓/๑๐๕๓๒ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ ในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล ดังนั้น เทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญในการพัฒนาบุคลากร จึงได้จัดทำแผนพัฒนาบุคลากรเพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทักษะ ทักษะ ทักษะ คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป็นแผนการพัฒนาบุคลากร มีระยะเวลา ๓ ปี ตามกรอบของแผนอัตรากำลังของเทศบาล

วัตถุประสงค์การพัฒนา

๑. เพื่อนำความรู้ที่มีอยู่ภายนอกองค์กรมาปรับใช้กับเทศบาลเมืองมหาสารคาม
๒. เพื่อให้มีการปรับเปลี่ยนแนวคิดในการทำงาน เน้นสร้างกระบวนการคิด และการพัฒนาตนเองให้เกิดขึ้นกับบุคลากรของเทศบาลเมืองมหาสารคาม
๓. เพื่อให้บุคลากรของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
๔. เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรท้องถิ่นให้มีทักษะและความรู้ในการปฏิบัติงาน ดังนี้
  - ๔.๑ ด้านความรู้ทั่วไปในการปฏิบัติงาน และงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ
  - ๔.๒ ด้านความรู้และทักษะเฉพาะของงานในแต่ละตำแหน่ง
  - ๔.๓ ด้านการบริหาร
  - ๔.๔ ด้านคุณสมบัติส่วนตัว
  - ๔.๕ ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

เป้าหมายการพัฒนา

๑. พนักงานเทศบาลที่บรรจุใหม่ได้รับการพัฒนาความรู้พื้นฐานในการปฏิบัติราชการ
๒. พนักงานเทศบาลได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับงานในหน้าที่ความรับผิดชอบ
๓. พนักงานเทศบาลได้รับการพัฒนาทุกตำแหน่งภายในรอบระยะเวลา ๓ ปี
๔. พนักงานเทศบาลได้รับการฝึกอบรมอย่างน้อยคนละ ๑ หลักสูตร/ปี
๕. มีการจัดสรรงบประมาณด้านการฝึกอบรม และส่งเสริมการเรียนรู้
๖. พนักงานเทศบาลมีศักยภาพในการปฏิบัติงาน

บทที่ ๒

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานของเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านศักยภาพ

๑.๑ ที่ตั้งและขนาด

สำนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม ตั้งอยู่เลขที่ ๒๗ ถนนผังเมืองบัญชา ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐ เขตเทศบาลมีพื้นที่ ๒๔.๑๔ ตารางกิโลเมตร หรือ ๑๕,๐๘๗.๕ ไร่ อยู่ห่างจากกรุงเทพมหานคร ประมาณ ๔๗๕ กิโลเมตร โดยทางรถยนต์ มีอาณาเขตติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลต่างๆ ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลแก้ง	อำเภอเมืองมหาสารคาม
ทิศใต้	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลแวงนาง	อำเภอเมืองมหาสารคาม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลเขวา	อำเภอเมืองมหาสารคาม
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับองค์การบริหารส่วนตำบลท่าสองคอน	อำเภอเมืองมหาสารคาม

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของเทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นที่ราบสูงรูปกระทะคว่ำมีความสูงกวาระดับน้ำทะเลปานกลาง ๑๓๐ - ๒๓๐ เมตร มีลักษณะดินเป็นดินร่วนปนทรายมีคลองหลายสายซึ่งเป็นแหล่งน้ำสำคัญไหลผ่านตัวเมือง ได้แก่ คลองสมถวิลอยู่ด้านทิศใต้ของตัวเมือง ห้วยคะคางไหลผ่านตัวเมืองทางทิศตะวันตกเฉียงเหนือ และลำรางกุดนางใย ซึ่งอยู่ทางด้านทิศตะวันออกของตัวเมือง

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีลักษณะภูมิอากาศแบบมรสุมเมืองร้อนในช่วงฤดูร้อนอากาศร้อนอบอ้าว ในช่วงมรสุมฤดูร้อนจะได้รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ที่พัดมาจากมหาสมุทรอินเดียซึ่งทำให้เกิดฝนตกสภาพโดยทั่วไปจะมีลักษณะฝนตกสลับกับอากาศแห้ง แบ่งออกเป็น ๓ ฤดู ได้แก่

๑) ฤดูร้อนช่วงกลางเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนพฤษภาคม เป็นช่วงเปลี่ยนจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้

๒) ฤดูฝนช่วงกลางเดือนพฤษภาคม - เดือนตุลาคม ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ บริเวณมหาสมุทรอินเดีย

๓) ฤดูหนาวช่วงกลางเดือนตุลาคม - เดือนกุมภาพันธ์ ได้รับอิทธิพลจากลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ จากประเทศมองโกเลียและจีน

อุณหภูมิเฉลี่ยในรอบปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๕๘)

ปี ๒๕๕๘ จังหวัดมหาสารคามมีอุณหภูมิเฉลี่ยประมาณ ๒๘.๑ องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิต่ำสุดวัดได้ ๑๕.๐๐ องศาเซลเซียส และอุณหภูมิสูงสุด วัดได้ ๔๑.๖ องศาเซลเซียส

ปริมาณน้ำฝนปี พ.ศ. ๒๕๕๘

ปริมาณน้ำฝนรวม ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ วัดปริมาณน้ำฝนได้ ๘๘๙.๑ มิลลิเมตร

- ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยรายเดือน ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ปริมาณ ๗๔.๑ มิลลิเมตร

- จำนวนวันที่มีฝนตก ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๑๐๐ วัน

ตารางแสดงอุณหภูมิเฉลี่ยของจังหวัดมหาสารคาม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับที่	เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด (องศาเซลเซียส)	อุณหภูมิสูงสุด (องศาเซลเซียส)	อุณหภูมิเฉลี่ย (องศาเซลเซียส)	ความชื้น สัมพัทธ์(%)
๑	มกราคม	๑๑.๔	๓๕.๐	๒๒.๘	๖๘
๒	กุมภาพันธ์	๑๕.๘	๓๗.๕	๒๖.๐	๖๙
๓	มีนาคม	๒๑.๒	๓๘.๗	๒๙.๘	๖๖
๔	เมษายน	๑๙.๐	๔๑.๖	๓๐.๗	๖๐
๕	พฤษภาคม	๒๔.๔	๓๙.๙	๓๑.๔	๖๔
๖	มิถุนายน	๒๔.๕	๔๐.๐	๓๐.๓	๗๑
๗	กรกฎาคม	๒๓.๓	๓๙.๘	๒๘.๘	๗๘
๘	สิงหาคม	๒๓.๕	๓๖.๖	๒๘.๕	๘๐
๙	กันยายน	๒๓.๘	๓๕.๗	๒๘.๓	๘๒
๑๐	ตุลาคม	๒๐.๕	๓๔.๕	๒๗.๓	๘๑
๑๑	พฤศจิกายน	๑๙.๐	๓๖.๐	๒๗.๙	๗๕
๑๒	ธันวาคม	๑๔.๗	๓๖.๒	๒๖.๐	๗๒
รวม		๒๔๑.๑	๔๕๑.๕	๓๓๗.๕	๘๖๔.๔
เฉลี่ย		๒๐.๑	๓๗.๖	๒๘.๑	๗๒

ตารางแสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยของจังหวัดมหาสารคาม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๐

ลำดับที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝน (มิลลิเมตร)	จำนวนวันฝนตก (วัน)
๑	มกราคม	๐	๐
๒	กุมภาพันธ์	๓๐.๗	๔
๓	มีนาคม	๑๖.๑	๒
๔	เมษายน	๒๒.๔	๘
๕	พฤษภาคม	๒๔.๘	๘
๖	มิถุนายน	๑๗๔.๔	๑๓
๗	กรกฎาคม	๒๐๘	๑๙
๘	สิงหาคม	๑๗๖.๘	๑๗
๙	กันยายน	๑๕๐.๙	๑๙
๑๐	ตุลาคม	๘๓.๗	๙
๑๑	พฤศจิกายน	๑.๓	๑
๑๒	ธันวาคม	๐	๐
รวม		๘๘๙.๑	๑๐๐
เฉลี่ย		๗๔.๑	๘.๓

(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาจังหวัดมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๖๐)

๑.๔ ลักษณะของดิน

เนื้อดินเป็นดินร่วมปนทรายความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ แต่มีศักยภาพเหมาะที่จะใช้ในการปลูกหญ้าเลี้ยงสัตว์หรือพัฒนาเป็นทุ่งหญ้า อย่างไรก็ตามในสภาพปัจจุบันได้มีการใช้ประโยชน์ในการทำนา ปลูกพืชไร่ และไม้ผลบางชนิดแต่ให้ผลผลิตต่ำหรือ ค่อนข้างต่ำ โดยเฉพาะใช้ทำนามักได้รับผลกระทบจากการขาดแคลนน้ำ เนื่องจากดินเก็บกักน้ำได้น้อย

(ที่มา : สำนักสำรวจดินและวางแผนการใช้ที่ดิน, ๒๕๕๙)

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำ

- หนอง บึง จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่
  - ๑) หนองบัวแดง (๑๒ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๘,๘๐๐ ลบ.ม.
  - ๒) หนองอีเก้ง (๑๑ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๕๒,๘๐๐ ลบ.ม.
  - ๓) หนองบอน (๗ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๒,๔๐๐ ลบ.ม.
  - ๔) หนองบักกิ้ง (๓ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๓,๘๐๐ ลบ.ม.
  - ๕) หนองกระทุ่ม (๖๐ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๑๙๒,๐๐๐ ลบ.ม.
  - ๖) หนองหอย (๕ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๘,๐๐๐ ลบ.ม.
  - ๗) หนองเลิงน้ำจั้น (๓๓ ไร่ ๑๕ งาน ๙๘.๘๒ ตารางวา) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๘,๘๐๐ ลบ.ม.
- คลอง ลำธาร ห้วย จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่
  - ๑) คลองสมถวิล
  - ๒) ลำห้วยคะคาง
  - ๓) ลำรางกุดนางใย

๑.๖ ลักษณะของไม้และป่าไม้

เทศบาลมีป่าไม้ในสวนสาธารณะ ดังนี้

- สวนสาธารณะเลิงน้ำจั้น มีพื้นที่ ๓๓.๑๖ ไร่
- สวนสาธารณะศรีสวัสดิ์ มีพื้นที่ ๙.๓ ไร่
- สวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติ มีพื้นที่ ๑๒.๔๙ ไร่
- สวนสาธารณะหนองข่า มีพื้นที่ ๔๑ ไร่

๒. ด้านการเมือง/ การปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

องค์กรเทศบาล เป็นรูปแบบการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง ประกอบด้วยสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในท้องถิ่น โดยสภาเทศบาลเมืองมหาสารคามทำหน้าที่ฝ่ายนิติบัญญัติมีจำนวน ๑๘ คน และมีนายกเทศมนตรีเป็นฝ่ายบริหาร

สภาเทศบาลสภาเทศบาลประกอบด้วยสมาชิกที่มาจากการเลือกตั้งโดยตรงและอยู่ในตำแหน่งวาระละ ๔ ปี มีจำนวน ๑๘ คน มีประธานสภา ๑ คน และรองประธานสภา ๑ คน โดยผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากสมาชิกสภาเทศบาลตามมติของสภาเทศบาล

คณะผู้บริหาร ประกอบด้วย นายกเทศมนตรีมาจากการเลือกตั้งโดยตรง และรองนายกเทศมนตรี จำนวน ๓ คน ที่ปรึกษานายกเทศมนตรี จำนวน ๑ คน และเลขานุการนายกเทศมนตรี จำนวน ๒ คน ซึ่งมาจากนายกเทศมนตรีแต่งตั้ง

๒.๒ เขตการเลือกตั้ง

เทศบาลเมืองมหาสารคามแบ่งเขตการเลือกตั้งเป็น ๓ เขต มีจำนวนชุมชนทั้งสิ้น ๓๐ ชุมชน ดังนี้

ตาราง : แสดงเขตการเลือกตั้งของชุมชนทั้ง ๓๐ ชุมชน ภายในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม

เขต ๑	เขต ๒	เขต ๓
<ul style="list-style-type: none"> • ชุมชนดักสิลา • ชุมชนศรีสวัสดิ์ ๑ • ชุมชนศรีสวัสดิ์ ๒ • ชุมชนศรีสวัสดิ์ ๓ • ชุมชนปัจฉิมทัศน์ ๑ • ชุมชนปัจฉิมทัศน์ ๒ • ชุมชนธัญญา ๔ • ชุมชนศรีมหาสารคาม • ชุมชนเค็รื่อวัลย์ ๒ 	<ul style="list-style-type: none"> • ชุมชนธัญญา ๑ • ชุมชนธัญญา ๒ • ชุมชนธัญญา ๓ • ชุมชนสามัคคี ๑ • ชุมชนสามัคคี ๒ • ชุมชนมหาชัย • ชุมชนโพธิ์ศรี ๑ • ชุมชนโพธิ์ศรี ๒ • ชุมชนนาควิชัย ๑ 	<ul style="list-style-type: none"> • ชุมชนเค็รื่อวัลย์ ๑ • ชุมชนนาควิชัย ๒ • ชุมชนนาควิชัย ๓ • ชุมชนอภิสิทธิ์ ๑ • ชุมชนอภิสิทธิ์ ๒ • ชุมชนอุทัยทิศ ๑ • ชุมชนอุทัยทิศ ๒ • ชุมชนอุทัยทิศ ๓ • ชุมชนอุทัยทิศ ๔ • ชุมชนส่องเหนือ • ชุมชนส่องใต้ • ชุมชนบ้านแมด

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีจำนวนประชากร/ คน แยกตามปีได้ดังนี้

ปี พ.ศ.	ชาย	หญิง	รวม
๒๕๕๔	๑๘,๕๙๔	๒๑,๑๓๐	๓๙,๗๒๔
๒๕๕๕	๑๘,๕๘๖	๒๑,๕๖๘	๔๐,๑๕๔
๒๕๕๖	๒๐,๘๘๑	๒๗,๘๘๔	๔๘,๗๖๕
๒๕๕๗	๒๒,๒๙๕	๓๐,๕๗๑	๕๒,๘๖๖
๒๕๕๘	๒๒,๖๙๑	๓๑,๐๙๑	๕๓,๗๘๒
๒๕๕๙	๒๒,๙๘๒	๓๑,๒๒๙	๕๔,๒๑๑

(ที่มา : กองทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

ตารางที่ ๒ : แสดงสถิติจำนวนประชากร ในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม โดยแยกรายละเอียด
จำนวนประชากรแยกตามชุมชน พ.ศ. ๒๕๕๙

ลำดับที่	ชื่อชุมชน	ชาย(คน)	หญิง(คน)	รวม(คน)
๑	เครือวัลย์ ๒	๒๖๕	๒๘๑	๕๔๖
๒	อุทัยทิศ ๔	๒๔๖	๓๑๔	๕๖๐
๓	ตักสิลา	๑,๐๐๔	๑,๐๒๑	๒,๐๒๕
๔	บ้านแมด	๔๒๑	๔๕๕	๘๗๖
๕	นาควิชัย ๓	๔๕๙	๕๒๖	๙๘๕
๖	ศรีสวัสดิ์ ๓	๔๖๓	๕๓๓	๙๙๖
๗	เครือวัลย์ ๑	๕๖๓	๖๐๕	๑,๑๖๘
๘	ส่องใต้	๕๓๑	๕๘๖	๑,๑๑๗
๙	อุทัยทิศ ๑	๔๘๒	๕๖๒	๑,๐๔๔
๑๐	มหาชัย	๔๐๕	๔๘๖	๘๙๑
๑๑	อุทัยทิศ ๒	๕๗๐	๖๔๒	๑,๒๑๒
๑๒	อุทัยทิศ ๓	๖๕๗	๗๔๐	๑,๓๙๗
๑๓	ส่องเหนือ	๕๘๑	๕๙๓	๑,๑๗๔
๑๔	โพธิ์ศรี ๒	๖๘๙	๗๔๙	๑,๔๓๗
๑๕	นาควิชัย ๒	๘๑๘	๘๗๗	๑,๖๙๕
๑๖	อภิสิทธิ์ ๑	๔๐๓	๔๔๔	๘๔๗
๑๗	ปัจฉิมทัศน์ ๒	๕๖๖	๖๔๓	๑,๒๐๙
๑๘	ปัญญา ๒	๕๓๖	๖๑๒	๑,๑๔๘
๑๙	อภิสิทธิ์ ๒	๕๘๒	๖๕๗	๑,๒๓๙
๒๐	ปัญญา ๓	๔๘๔	๕๗๘	๑,๐๖๒
๒๑	ศรีมหาสารคาม	๕๘๓	๑,๐๖๙	๑,๖๕๒
๒๒	ปัญญา ๑	๗๗๕	๘๔๓	๑,๖๑๘
๒๓	สามัคคี ๑	๕๗๘	๖๓๙	๑,๒๑๗
๒๔	ปัญญา ๔	๘๔๑	๙๗๒	๑,๘๑๓
๒๕	สามัคคี ๒	๗๗๗	๙๐๐	๑,๖๗๗
๒๖	โพธิ์ศรี ๑	๖๙๘	๗๕๑	๑,๔๔๙
๒๗	ปัจฉิมทัศน์ ๑	๑,๐๔๓	๑,๘๓๖	๒,๘๗๙
๒๘	ศรีสวัสดิ์ ๑	๕๕๔	๖๗๓	๑,๒๒๗
๒๙	นาควิชัย ๑	๘๔๗	๘๙๔	๑,๗๔๑
๓๐	ศรีสวัสดิ์ ๒	๕,๕๘๓	๑๐,๗๘๔	๑๖,๓๖๗
	ไม่กำหนดชุมชน	๗	๙	๑๖
	รวมประชากรทั้งสิ้น	๒๒,๙๘๒	๓๑,๒๒๙	๕๔,๒๑๑

(ที่มา : กองทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร

ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร ในปีงบประมาณ ๒๕๕๖ (ณ ธันวาคม ๒๕๕๖)		
ประชากรทั้งหมดตามทะเบียนราษฎร	คน	๔๘,๗๖๕
แบ่งตามเพศ		
ชาย	คน	๒๐,๘๘๑
หญิง	คน	๒๗,๘๘๔
แบ่งตามช่วงอายุ		
๐ - ๓ ปี	คน	๑,๖๗๕
๔ - ๖ ปี	คน	๑,๒๐๙
๗ - ๑๐ ปี	คน	๑,๗๗๘
๑๑ - ๑๓ ปี	คน	๑,๔๗๙
๑๔ - ๑๖ ปี	คน	๑,๗๖๙
๑๗ - ๒๐ ปี	คน	๙,๖๔๔
๒๑ - ๓๐ ปี	คน	๘,๔๓๑
๓๑ - ๔๐ ปี	คน	๕,๗๕๐
๔๑ - ๕๐ ปี	คน	๖,๒๙๓
๕๑ - ๖๐ ปี	คน	๕,๒๑๖
๖๐ ปีขึ้นไป	คน	๕,๔๗๐
จำนวนครัวเรือน	ครัวเรือน	-
จำนวนหลังคาเรือน	หลังคา	๑๘,๙๘๙
ประชากรแฝง (ประมาณ)	คน	-
ประชากรที่ไม่ใช้สัญชาติไทย/แรงงานต่างด้าว (ประมาณ)	คน	๑๐๐
จำนวนการเกิด	คน	๒๙๓
จำนวนการตาย	คน	๘๔

(ที่มา : กองทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๖)

ข้อมูลพื้นฐานด้านประชากร ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙ (ณ วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๙)		
ประชากรทั้งหมดตามทะเบียนราษฎร	คน	๕๔,๔๒๑
แบ่งตามเพศ		
ชาย	คน	๒๓,๐๖๐
หญิง	คน	๓๑,๓๖๑
แบ่งตามช่วงอายุ		
๐ - ๓ ปี	คน	๑,๖๐๔
๔ - ๖ ปี	คน	๑,๑๗๒
๗ - ๑๐ ปี	คน	๑,๗๔๘
๑๑ - ๑๓ ปี	คน	๑,๔๔๓
๑๔ - ๑๖ ปี	คน	๑,๔๕๕
๑๗ - ๒๐ ปี	คน	๑๑,๑๓๖
๒๑ - ๓๐ ปี	คน	๑๒,๕๔๔
๓๑ - ๔๐ ปี	คน	๕,๔๙๘
๔๑ - ๕๐ ปี	คน	๖,๐๕๖
๕๑ - ๖๐ ปี	คน	๕,๕๘๒
๖๐ ปีขึ้นไป	คน	๖,๐๔๓
จำนวนครัวเรือน	ครัวเรือน	๙,๓๙๙
จำนวนหลังคาเรือน	หลังคา	๒๐,๓๖๔
ประชากรแฝง (ประมาณ)	คน	-
ประชากรที่ไม่ใช้สัญชาติไทย/แรงงานต่างด้าว (ประมาณ)	คน	๒๒๖
จำนวนการเกิด	คน	๒,๖๖๐
จำนวนการตาย	คน	๖,๔๙๘

(ที่มา : กองทะเบียนราษฎรและบัตรประจำตัวประชาชน ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ ด้านการศึกษา

เทศบาลเมืองมหาสารคาม เป็นศูนย์กลางการศึกษาของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งได้ชื่อว่าเป็นเมือง“ตักสิลานคร”เนื่องจากเป็นที่รวมของสถานศึกษาในระบบโรงเรียนทุกระดับ ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา เป็นจังหวัดที่มีสถานศึกษาเกือบทุกสังกัดกระจายอยู่ในจังหวัด โดยในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม สามารถจำแนกตามระบบการศึกษาและสังกัด ได้ดังนี้

สถานศึกษาสังกัดคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย

- (๑) มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- (๒) มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาจำนวน ๒ แห่ง
ประกอบด้วย

(๑) วิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม

(๒) วิทยาลัยเทคนิคมหาสารคาม

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต ๑
จำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย

(๑) โรงเรียนหลักเมืองมหาสารคาม

(๒) เรียนอนุบาลมหาสารคาม

สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามหาสารคาม เขต ๒๖
จำนวน ๒ แห่ง ประกอบด้วย

(๑) โรงเรียนสารคามพิทยาคม

(๒) โรงเรียนผดุงนารี

สถานศึกษาสังกัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา

(๑) สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตมหาสารคาม

สถานศึกษาสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

(๑) วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

สถานศึกษาอื่นๆ ประกอบด้วย

(๑) โรงเรียนอนุบาลกิตติยา(เอกชน)

(๒) โรงเรียนพระกุมารมหาสารคาม (เอกชน)

(๓) โรงเรียนอนุบาลสุกุลรัตน์(เอกชน)

(๔) โรงเรียนอภิสิทธิ์ปัญญา(เอกชน)

สถานศึกษาสังกัดกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น อยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาล
เมืองมหาสารคาม จำนวน ๗ แห่ง ประกอบด้วย

(๑) โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร

(๒) โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา

(๓) โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย

(๔) โรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา

(๕) โรงเรียนเทศบาลโพธิ์ศรี

(๖) โรงเรียนเทศบาลบ้านค้อ

(๗) โรงเรียนเทศบาลบ้านแมด

โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ได้ทำการเปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาล ถึง
มัธยมศึกษาตอนปลาย โดยมีครูจำนวน ๑๗๕ คน เป็นชาย จำนวน ๔๙ คน หญิง ๑๒๖ คน และมี
นักเรียนจำนวน ๒,๙๗๐ บาท ดังนี้

- นักเรียนระดับอนุบาล จำนวน ๘๕๙ คน

- นักเรียนชั้นประถมศึกษา จำนวน ๑,๓๗๖ คน

- นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย จำนวน ๗๓๕ คน

โรงเรียนที่เปิดสอนในระดับมัธยมศึกษา ได้แก่

- ๑) โรงเรียนเทศบาลบูรพาพิทยาคาร (เปิดมัธยมศึกษาตอนต้น – ตอนปลาย)
- ๒) โรงเรียนเทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา (เปิดมัธยมศึกษาตอนต้น)
- ๓) โรงเรียนเทศบาลบ้านส่องนางใย (เปิดมัธยมศึกษาตอนต้น)
- ๔) โรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา (เปิดมัธยมศึกษาตอนต้น)
- ๕) โรงเรียนเทศบาลบ้านค้อ (เปิดมัธยมศึกษาตอนต้น)

(ที่มา : กองการศึกษา ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

แบบข้อมูลจำนวนนักเรียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๙
 เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ที่	โรงเรียน	ระดับอนุบาล				ระดับประถมศึกษา							ระดับมัธยมศึกษา						รวมทั้งสิ้น (คน)	
		อนุบาล ๑ (คน)	อนุบาล ๑ (คน)	อนุบาล ๑ (คน)	รวม (คน)	ป.๑ (คน)	ป.๒ (คน)	ป.๓ (คน)	ป.๔ (คน)	ป.๕ (คน)	ป.๖ (คน)	รวม (คน)	ม.๑ (คน)	ม.๒ (คน)	ม.๓ (คน)	ม.๔ (คน)	ม.๕ (คน)	ม.๖ (คน)		รวม (คน)
๑	เทศบาลบูรพาพิทยาคาร	๕๖	๔๓	๖๐	๑๕๙	๔๕	๖๖	๕๑	๕๔	๖๘	๗๖	๓๖๐	๙๖	๗๗	๘๘	๔๘	๓๔	๖๐	๔๐๓	๙๒๒
๒	เทศบาลศรีสวัสดิ์วิทยา	๕๔	๖๙	๘๙	๒๑๒	๕๔	๕๖	๔๖	๓๗	๔๕	๒๔	๒๖๒	๑๗	๓๔	๒๐				๗๑	๕๔๕
๓	เทศบาลบ้านส่องนางใย	๔๐	๖๙	๘๑	๑๙๐	๕๕	๖๔	๖๔	๕๗	๕๙	๖๓	๓๖๒	๕๔	๗๙	๔๓				๑๗๖	๗๒๘
๔	เทศบาลสามัคคีวิทยา	๕๘	๔๔	๒๘	๑๓๐	๓๑	๒๓	๒๑	๒๓	๓๙	๒๖	๑๖๓	๑๕	๑๖	๒๐				๕๑	๓๔๔
๕	เทศบาลโพธิ์ศรี	๒๐	๑๙	๑๒	๕๑	๑๑	๑๓	๑๖	๒๐	๑๘	๑๓	๙๑							๐	๑๔๒
๖	เทศบาลบัวค้อ	๔๔	๒๖	๓๓	๑๐๓	๑๖	๑๘	๒๐	๒๒	๑๖	๒๐	๑๑๒	๙	๑๒	๑๓				๓๔	๒๔๙
๗	เทศบาลบ้านแมด	๘	๔	๒	๑๔	๕	๔	๔	๓	๔	๖	๒๖							๐	๔๐
รวมทั้งสิ้น		๒๘๐	๒๗๔	๓๐๕	๘๕๙	๒๑	๒๔	๒๒	๒๑	๒๔	๒๒	๑,๓๗๖	๑๙	๒๑	๑๘	๔๘	๓๔	๖๐	๗๓๕	๒,๙๗๐

(ที่มา : กองการศึกษา ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๔.๒ ด้านสาธารณสุข

โรงพยาบาลในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีจำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

(๑) โรงพยาบาลของรัฐ จำนวน ๑ แห่ง เตียงคนไข้ จำนวน ๔๗๒ เตียง

ที่ตั้ง : ๑๑๐๕ ถนนผดุงวิทย์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ๔๔๐๐๐

โทรศัพท์ : ๐-๔๓๗๑-๑๒๘๘ , ๐-๔๓๗๑-๑๔๖๓ , ๐-๔๓๗๔-๐๙๙๓ – ๖ โทรสาร : ๐-๔๓๗๑-๑๔๓๓

(๒) โรงพยาบาลสุทธาเวช คณะแพทยศาสตร์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม จำนวน ๑ แห่ง

เตียงคนไข้ จำนวน ๔๗๒ เตียง ที่ตั้ง : ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

๔๔๐๐๐ โทรศัพท์ : ๐-๔๓๗๑-๑๒๘๘ , ๐-๔๓๗๑-๑๔๖๓ , ๐-๔๓๗๔-๐๙๙๓ – ๖ โทรสาร : ๐-๔๓๗๑-๑๔๓๓

(๓) โรงพยาบาลเอกชน จำนวน ๑ แห่ง เตียงคนไข้จำนวน ๕๐ เตียง

ที่ตั้ง : โรงพยาบาลมหาสารคาม อินเตอร์เนชั่นแนล ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

๔๔๐๐๐ โทรศัพท์ : ๐-๔๓๗๒-๑๗๗๐ , ๐-๔๓๗๒-๓๖๖๙

- ศูนย์บริการสาธารณสุข จำนวน ๕ แห่ง ได้แก่

(๑) ศูนย์บริการสาธารณสุข (ศูนย์บูรพา) สังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม

(๒) ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองสามัคคี สังกัด โรงพยาบาลมหาสารคาม

(๓) ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองอุทัยทิศ สังกัด โรงพยาบาลมหาสารคาม

(๔) ศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองราชภัฏศรีสวัสดิ์ สังกัดโรงพยาบาลมหาสารคาม

(๕) ศูนย์บริการทางการแพทย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

- คลินิกเอกชน จำนวน ๕๔ แห่ง ได้แก่

(๑) คลินิกเวชกรรม จำนวน ๔๑ แห่ง

(๒) คลินิกทันตกรรม จำนวน ๔ แห่ง

(๓) คลินิกผดุงครรภ์ จำนวน ๔ แห่ง

(๔) คลินิกแพทย์แผนไทย จำนวน ๓ แห่ง

(๕) คลินิกแล็บ จำนวน ๑ แห่ง

- ผู้เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของรัฐ/ปี ปี ๒๕๕๖ จำนวน ๑๘๗,๒๙๙ คน แยกเป็น

(๑) ผู้ป่วยใน จำนวน ๔๗,๒๕๘ คน

(๒) ผู้ป่วยนอก จำนวน ๑๔๐,๐๔๑ คน

- สาเหตุการเข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและศูนย์บริการสาธารณสุขทุกแห่ง

(๑) โรคระบบทางเดินหายใจ จำนวน ๓๐๑,๙๔๗ ราย/ปี

(๒) โรคระบบย่อยอาหาร จำนวน ๑๘๘,๘๖๑ ราย/ปี

(๓) โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซึม จำนวน ๑๔๕,๔๕๘ ราย/ปี

- ประเภทการเจ็บป่วยที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลและศูนย์บริการสาธารณสุข

(๑) โรคระบบทางเดินหายใจ

(๒) โรคติดต่อเชื้อ และปรสิต

(๓) โรคระบบย่อยอาหาร

(๔) โรคเกี่ยวกับต่อมไร้ท่อ โภชนาการและเมตาบอลิซึม

บุคลากรทางการแพทย์ที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานพยาบาลสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม (ศูนย์บริการทางแพทย์บูรพา)

(๑) พยาบาล	จำนวน	๕ คน
(๒) ทันตแพทย์	สัปดาห์ละ	๑ คน / ครั้ง
(๓) นักวิชาการสุขาภิบาล	จำนวน	๒ คน
(๔) อสม.	จำนวน	๒๖๕ คน

ชมรมต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นในเขตเทศบาล จำนวน ๙ ชมรม ได้แก่

- (๑) ชมรมแต่งผม-เสริมสวย เทศบาลเมืองมหาสารคาม
- (๒) ชมรมตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม
- (๓) ชมรมตลาดโต้รุ่งเทศบาลเมืองมหาสารคาม
- (๔) ชมรมร้านอาหาร
- (๕) ชมรม อสม.
- (๖) ชมรมออกกำลังกาย
- (๗) ชมรมผู้สูงอายุ
- (๘) ชมรมคนพิการ
- (๙) ชมรมตลาดห้าแยก

๔.๓ ด้านอาชญากรรมและการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ด้านอาชญากรรม

ด้านอาชญากรรม ด้านความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน ด้านสวัสดิการสังคมและด้านยุติธรรม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการสำรวจความต้องการของประชาชน พบว่า ประชาชนให้ความสำคัญประเด็นอาชญากรรมที่สำคัญ ดังนี้

๑) ด้านอาชญากรรม พบว่า ประชาชนต้องการในเจ้าหน้าที่ของรัฐสร้างความคุ้นเคยในเครือญาติด้านความผูกพัน ในขณะที่เดียวกันอยากให้จังหวัดประกาศให้เป็นเมืองปลอดภัย และให้ช่วยกันสร้างวินัยในครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษา

๒) ด้านความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สิน พบว่า ต้องการสร้างความอบอุ่นในครอบครัวและต้องการให้รัฐช่วยสร้างสังคมให้ปลอดภัย

๓) ด้านสวัสดิการสังคม พบว่า ประชาชนต้องการให้รัฐจัดให้มีสวัสดิการสังคมอย่างเท่าเทียมทั่วถึง เสมอภาคและเป็นธรรม อยากให้รัฐช่วยให้ประชาชนกินอิ่ม นอนอุ่น ทุนมี หนี้หมด มีระบบสวัสดิการให้ทั่วถึงตามรูปแบบสหกรณ์ มีการส่งเสริมอาสาสมัครประจำชุมชนเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ยังต้องการส่งเสริมด้านการประกวดหมู่บ้านปลอดภัย

๔) ด้านยุติธรรม พบว่า ประชาชนต้องการให้รัฐใช้กฎหมายโดยเท่าเทียมกัน ต้องการตั้งศูนย์ไกล่เกลี่ยประนีประนอมข้อพิพาทระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัดโดยเฉพาะคดีอาญา ทั้งที่ยอมความได้และยอมความไม่ได้ ก่อนที่จะมีการดำเนินคดีต่อศาล รวมถึงต้องการอบรมเผยแพร่ความรู้ด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน นอกจากนี้ประชาชนต้องการให้มีคณะกรรมการปรองดองประจำชุมชน ให้ทุกหมู่บ้านสร้างเงื่อนไขหรือมีข้อบังคับของหมู่บ้าน รวมถึงประชาชนยังต้องการให้มีการสร้างความเป็นธรรมอย่างเป็นรูปธรรมที่ครอบคลุมในทุกระดับ ทุกปัญหา ทุกภาคส่วน และทุกชนชั้น

ด้านป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

เทศบาลเมืองมหาสารคามมีฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักปลัดเทศบาล เป็นผู้รับผิดชอบโดยตรง เกี่ยวกับวัสดุ อุปกรณ์และบุคลากรในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๑) สถานีดับเพลิง จำนวน ๒ ศูนย์คือ

- สถานีดับเพลิงศูนย์สุริยา สถานีที่ตั้งเลขที่ ๒๗ ถนนผังเมืองบัญชา ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

- สถานีดับเพลิงย่อยเลิงน้ำจั้นสถานีที่ตั้งเลขที่ ๑๘๒ ถนนจุฑางกูร ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

๒) ยานพาหนะในการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยประกอบด้วย

(๑) รถยนต์ดับเพลิง จำนวน ๓ คัน

(๒) รถยนต์บรรทุกน้ำดับเพลิง จำนวน ๖ คัน แยกเป็น

- ขนาดความจุ ๑๐,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๔ คัน

- ขนาดความจุ ๘,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๑ คัน

- ขนาดความจุ ๗,๐๐๐ ลิตร จำนวน ๑ คัน

(๓) รถยนต์กู้ภัยเอนกประสงค์พร้อมอุปกรณ์ช่วยชีวิต จำนวน ๑ คัน

(๔) รถยนต์ตรวจการณ์ จำนวน ๒ คัน

๓) วัสดุ อุปกรณ์ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ประกอบด้วย

(๑) เรือท้องแบน จำนวน ๒ ลำ

(๒) เครื่องดับเพลิงชนิดหาลาม จำนวน ๑ เครื่อง

(๓) เครื่องสูบน้ำฮอนด้า จำนวน ๕ เครื่อง

(๔) เครื่องสูบน้ำคูโบต้า จำนวน ๔ เครื่อง

(๕) วิทยุสื่อสาร แยกเป็น

- วิทยุสื่อสารชนิดมือถือ จำนวน ๒๐ เครื่อง

- วิทยุสื่อสารประจำศูนย์ จำนวน ๓ เครื่อง

- วิทยุสื่อสารประจำรถยนต์ จำนวน ๑๐ เครื่อง

๔) อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน (อปพร.) จำนวน ๖๔๒ คน

๕) การปฏิบัติหน้าที่ในรอบปีที่ผ่านมา (พ.ศ.๒๕๕๘)

(๑) ในรอบปีที่ผ่านมา มีการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน ๑,๐๘๘ ครั้ง

(๒) ในรอบปีที่ผ่านมา มีการฝึกซ้อม จำนวน ๑๐๐ ครั้ง แยกเป็น

- ฝึกซ้อมแผนประจำสัปดาห์ จำนวน ๔๘ ครั้ง

- ฝึกซ้อมดับเพลิงขั้นต้นและอพยพหนีไฟ จำนวน ๕๒ ครั้ง

(ที่มา : ฝ่ายป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย สำนักปลัด เทศบาลเมืองมหาสารคาม
ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๙)

๔.๔ ด้านยาเสพติด

ผลการดำเนินงานกิจกรรมด้านยาเสพติด ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ดังนี้

กิจกรรม	เป้าหมาย	ผลการดำเนินงาน (ครั้ง)	ตรวจ (คน)	พบ (คน)	คิดเป็นร้อยละ
๑. เฝ้าระวังผู้เสพ/ผู้ค้าในชุมชนโดยการสังเกตความเคลื่อนไหว การมั่วสุม การสำรวจ ค้นหาปัจจัยเสี่ยง ประเมินและวิเคราะห์สถานการณ์ยาเสพติด โดย อสม.ในชุมชนเฝ้าระวัง ผู้เสพ/ผู้ค้า ทั้ง ๓๐ ชุมชน	๑๒	๑๒	-	-	๑๐๐
๒. เฝ้าระวังผู้เสพ ผู้ค้าในโรงเรียน โดยการสังเกตความเคลื่อนไหว การมั่วสุม การสำรวจ ค้นหาปัจจัยเสี่ยง ประเมินและวิเคราะห์ สถานการณ์ยาเสพติดในโรงเรียน ในคณะครู นักเรียน โรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองมหาสารคาม ทั้ง ๗ โรงเรียน	๑๒	๑๒	-	-	๑๐๐
๓. ตรวจปัสสาวะ					
- ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ - ๖	๑	๑	๗๗๑	-	๑๐๐
- พนักงานครูเทศบาลเมืองมหาสารคาม	๑	๑	๑๗๘	-	๑๐๐
- พนักงานเทศบาลเมืองมหาสารคาม (สำหรับผู้ที่ตรวจปัสสาวะพบผลบวก ส่งเข้ารับการรักษา)	๑	๑	๓๙๒	-	๑๐๐
๔. ร่วมตรวจปัสสาวะกับทีมป้องกันยาเสพติด จังหวัด ที่ บขส.มหาสารคาม พนักงานขับรถประจำทาง					
- ช่วงวันปีใหม่	๑	๑	๒๙	-	๑๐๐
- วันสงกรานต์	๑	๑	๑๗	-	๑๐๐

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

ปัญหาอุปสรรคและแนวทางการแก้ไขด้านยาเสพติด

ปัญหา/อุปสรรค	แนวทางการแก้ไข
๑. ขาดบุคลากรในการปฏิบัติงาน ๒. ยังตรวจพบสารเสพติดในสถานศึกษา	๑. สรรหาบุคลากรทดแทนตำแหน่งว่าง ๒. สรรหาบุคลากรที่สามารถ กำกับ ดูแลด้านยาเสพติดในสถานศึกษา

๔.๕ ด้านการสังคมสงเคราะห์

เทศบาลเมืองมหาสารคามได้ดำเนินการโครงการต่างๆ เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตเทศบาลฯ ในหลายด้าน อาทิ

๑) โครงการดูแลผู้ป่วยถึงบ้านด้วยใจห่วงใยและเอื้ออาทรคนมหาสารคามไม่ทอดทิ้งกัน

การเยี่ยมบ้านเป็นบริการเชิงรุกเพื่อให้ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึงบริการสาธารณสุขได้อย่างสะดวก รวดเร็ว เหมาะสมกับภาวะสุขภาพ รูปแบบการเยี่ยมบ้านขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่เพื่อสร้างคุณค่างานเยี่ยมบ้าน ซึ่งเป็นภารกิจหลักของงานปฐมภูมิให้เป็นที่ยอมรับของประชาชน ซึ่งกลุ่มเป้าหมายประกอบด้วย ผู้สูงอายุ ผู้พิการ/ด้อยโอกาส/ทุพพลภาพ ผู้ป่วยโรคเรื้อรัง ผู้ติดยาเสพติด และผู้ป่วยจิตเวช ร้อยละ ๙๐ ของโครงการได้รับการบริการด้านสุขภาพขั้นพื้นฐานตามเกณฑ์มาตรฐาน

สถิติการออกปฏิบัติงานเยี่ยมผู้ป่วยติดบ้านติดเตียง

พ.ศ.๒๕๕๗ (ราย)	พ.ศ.๒๕๕๘ (ราย)	พ.ศ.๒๕๕๙ (ราย)
๑๘	๑๗๙	๓๔๒

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๒) โครงการป้องกันและกำจัดโรคพิษสุนัขบ้า

การให้บริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ให้แก่สุนัขและแมว โดยดำเนินการเชิงรุกทั้งให้บริการออกหน่วยเคลื่อนที่ตามชุมชนต่าง ๆ ครอบคลุมทั้ง ๓๐ ชุมชน ในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม สรุปลผลการสำรวจสัตว์ จำนวน ๓,๑๙๕ ตัว

สัตว์ที่ได้รับการฉีดวัคซีน	จำนวน ๒,๙๖๐ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๙๒.๖๔ แยกเป็น
- สัตว์ฉีดวัคซีนกับเทศบาล	จำนวน ๑,๗๒๗ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๕๔.๐๕
- สัตว์ฉีดวัคซีนกับคลินิก	จำนวน ๑,๐๓๒ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓๐
- สัตว์ที่เจ้าของฉีดวัคซีนเอง	จำนวน ๒๐๑ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๖.๒๙
สัตว์ยังไม่ได้รับการฉีดวัคซีน	จำนวน ๒๓๕ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๗.๓๖

การให้บริการทำหมันสุนัขและแมว ได้อบรมเชิงปฏิบัติการแกนนำในเขตเทศบาลทั้ง ๓๐ ชุมชน บริการทำหมันสุนัขและแมว โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ปศุสัตว์อำเภอ ร่วมกับเทศบาลเมืองมหาสารคาม ณ สนามศูนย์กีฬาเยาวชนเทศบาลเมืองมหาสารคาม

สถิติการให้บริการทำหมันสุนัขและแมว

สถานที่	ผ่าตัดทำหมัน (ตัว)				รวม
	สุนัข		แมว		
	ผู้	เมีย	ผู้	เมีย	
สนามศุภชลาศัยกีฬายาวชนเทศบาลเมืองมหาสารคาม	๖	๑๖	๔	๑๐	๓๕

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๓) โครงการเด็กด้อยโอกาส

เป้าหมายการพัฒนา	แนวทางการพัฒนา
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มเด็กด้อยโอกาสที่ถูกปล่อยปละละเลย ทอดทิ้ง กำพร้า เด็กสลัมชุมชนแออัด 	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ชุมชนโพธิ์ศรี ๑ หน้าวัดประชาบำรุง และทำกิจกรรมนอกสถานที่ต่างๆ
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มเด็กพฤติกรรมไม่เหมาะสม อยู่ในกลุ่มเสี่ยง ยาเสพติด เด็กมัธยมในสถานบริการเรีงรมย์ เด็กตั้งครรภ์ก่อนวัยอันสมควร เด็กที่อยู่ในสถานพินิจ และเด็กเกเรติดเกมเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ไม่จบ 	ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนและแนวทางการช่วยเหลือที่บ้านและที่ได้กรวมตัวกันอยู่ในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มเด็กพิการ ทางจิตใจ ทางอารมณ์ทางปัญญา การเรียนรู้ 	ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บ้านและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มเด็กขาดโอกาส ยากจน ลูกกรรมการก่อสร้าง ลูกกรรมการว่างงาน 	ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บ้านและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มเด็กที่ไม่ได้รับสัญชาติไทยเด็กไม่มีสูติบัตรหรือทะเบียนบ้าน 	ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บ้านและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ
<ul style="list-style-type: none"> กลุ่มเด็กที่ได้รับผลกระทบจากโรคเอดส์ เด็กเป็นโรคเอดส์ เด็กกำพร้าเพราะพ่อแม่เสียชีวิต หรือพ่อแม่เสียชีวิตเพราะโรคเอดส์ 	ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่บ้านและประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือ

(ที่มา : กองสวัสดิการสังคม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๔) โครงการสร้างหลักประกันรายได้แก่ผู้สูงอายุ

เพื่อดำเนินการตามนโยบายของรัฐบาลในการจ่ายเงินสงเคราะห์แก่ผู้สูงอายุในเขตเทศบาล ทั้ง ๓๐ ชุมชน ที่มีอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป

สถิติรับเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ

พ.ศ.๒๕๕๗ (คน)	พ.ศ.๒๕๕๘ (คน)	พ.ศ.๒๕๕๙ (คน)
๓,๕๑๙	๓,๖๒๗	๓,๙๑๕

(ที่มา : กองสวัสดิการสังคม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

- ๕) โครงการสนับสนุนการเสริมสร้างสวัสดิการทางสังคมให้แก่ผู้พิการหรือทุพพลภาพ เพื่อสงเคราะห์คนพิการ หรือทุพพลภาพที่ไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

สถิติรับเบี้ยยังชีพผู้พิการ

พ.ศ.๒๕๕๗ (คน)	พ.ศ.๒๕๕๘ (คน)	พ.ศ.๒๕๕๙ (คน)
๔๘๖	๕๐๖	๕๖๓

(ที่มา : กองสวัสดิการสังคม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

- ๖) โครงการเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์ เพื่อให้ผู้ติดเชื้อเอดส์มีกำลังใจ มีรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
สถิติรับเบี้ยยังชีพผู้ป่วยเอดส์

พ.ศ.๒๕๕๗ (คน)	พ.ศ.๒๕๕๘ (คน)	พ.ศ.๒๕๕๙ (คน)
๕๖	๕๖	๕๖

(ที่มา : กองสวัสดิการสังคม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

- ๗) โครงการบ้านเต็มสุข

ปัจจุบันจังหวัดมหาสารคาม มีผู้สูงอายุมากกว่า ๓,๐๐๐ คน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี ปัญหาที่ตามมา เช่น สุขภาพ ที่อยู่อาศัย ความยากจน เป็นต้น เทศบาลเมืองมหาสารคาม จึงได้ร่วมกับกองทุนหลักประกันสุขภาพเทศบาลเมืองมหาสารคาม และศูนย์สุขภาพชุมชนเมืองจัดทำระบบการดูแลผู้สูงอายุระยะยาว ทั้งการตรวจสุขภาพ การติดตามเยี่ยมบ้าน การรักษา การให้คำแนะนำดูแลสุขภาพ และการออกกำลังกาย รวมถึงการฝึกอบรมบุคลากร เพื่อดูแลผู้สูงอายุและปัญหาข้อจำกัดด้านงบประมาณ จึงนำไปสู่แนวคิดการจัดตั้ง “กองทุน กองบุญ เอื้ออาทร” โดยได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนฯ เป็นตัวแทนจากหลายภาคส่วน เข้ามาร่วมดูแลทั้งกำหนดแนวทางช่วยเหลือ และพิจารณาอนุมัติงบประมาณ เพื่อนำเงินบริจาคไปใช้ในการปรับปรุง ซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้กับผู้สูงอายุที่ยากจน โดยในการดำเนินงานนั้นได้รับความร่วมมือให้ตั้งกล่องรับบริจาค “กองทุนกองบุญ เอื้ออาทร” ที่ธนาคารพาณิชย์ ๕ แห่ง ได้แก่ ธนาคารไทยพาณิชย์ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารอิสลาม ธนาคารอาคารสงเคราะห์ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ และเอสที โลตัส สาขาเสริมไทยคอมเพล็กซ์ ซึ่งเทศบาลฯ กำหนดเปิดกล่องรับบริจาคปีละหนึ่งรอบ เพื่อนำงบประมาณที่ได้ไปสมทบกับงบประมาณจัดสรรจาก สปสช. มาช่วยเหลือผู้ป่วย ผู้พิการที่ยากจนและด้อยโอกาสตามความเหมาะสม

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

- ๘) โครงการโรงเรียนผู้สูงอายุชีวิต

ปัจจุบันประเทศไทยได้ก้าวเข้าสู่สังคม “สังคมสูงวัย” มาตั้งแต่ประมาณปี พ.ศ. ๒๕๔๘ จากสถิติข้อมูลประชากรพบว่าประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไป มีสัดส่วนสูงขึ้นไปถึงร้อยละ ๑๐ และอีก ๑๐ ปีข้างหน้า

จะเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๐ ของประชากรทั้งหมด ซึ่งสังคมไทยจะกลายเป็น “สังคมสูงวัยอย่างสมบูรณ์” เทศบาลเมืองมหาสารคามได้ตระหนักและเห็นคุณค่าของผู้สูงอายุ ซึ่งเป็นปูนี้อยู่บุคคลและเป็นคลังสมองของท้องถิ่น จึงได้จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุขึ้น โดยใช้ชื่อว่า “โรงเรียนผู้เฒ่าชาวยุทธชีวิต” (ผชช.) โดยที่ทำการตั้งอยู่ ณ ศูนย์อาเซียนโรงเรียนสามัคคี

ซึ่งแนวคิดการจัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนานักเรียนในโรงเรียนผู้สูงอายุให้มีสุขภาพกาย สุขภาพจิตที่ดี ลดการถูกทอดทิ้งจากลูกหลาน ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต เกิดความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน และนำไปสู่การช่วยเหลือสังคมในกิจกรรมอื่น ๆ

(ที่มา : สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๙) โครงการคนไร้บ้าน

คนไร้บ้าน คนเร่ร่อน หรือ “บุคคลผู้ใช้ชีวิตในพื้นที่สาธารณะ” คนพิการ หรือบุคคลที่มีความบกพร่องทางกายภาพ หรือด้านจิตใจ ซึ่งลักษณะคนพิการจัดกลุ่มได้ ๗ ประเภท ได้แก่ การมองเห็น การได้ยิน หรือสื่อความหมายทางการเคลื่อนไหวหรือทางร่างกาย ทางจิตใจหรือพฤติกรรม ทางสติปัญญา ทางการเรียนรู้ และออทิสติก และปัญหาในการเข้าถึงบริการสาธารณะที่ยากจะเข้าถึงโดยเฉพาะปัญหาสุขภาพ

เทศบาลเมืองมหาสารคามร่วมกับโรงพยาบาล ได้จัดทำโครงการลดความเหลื่อมล้ำทางสุขภาพ เพื่อต่อยอดโอกาส คนไร้บ้าน และคนพิการในเขตเทศบาลฯ เพื่อพัฒนาฐานข้อมูลคนไร้บ้านในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม สนับสนุนกลไกการขับเคลื่อนนโยบาย แก้ไขปัญหา เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับกลุ่มแกนนำเครือข่ายคนไร้บ้าน และส่งเสริมให้หน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาสังคม และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในชุมชนมีการขับเคลื่อน การดำเนินงานให้ความช่วยเหลือให้ฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการในชุมชนให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นอย่างเหมาะสม

(ที่มา : สำนักการสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง

การคมนาคมขนส่งในเขตเทศบาลกับจังหวัดใกล้เคียง อาศัยทางบกเป็นหลักมีทางหลวงเชื่อมกับจังหวัดต่าง ๆ เดินทางได้อย่างสะดวก มีกิจการรถโดยสารประจำทางระหว่างจังหวัดและภายในจังหวัด แยกเป็นการดำเนินการขนส่งภายในจังหวัด และเดินทางสู่กรุงเทพฯ เส้นทางเชื่อมระหว่างจังหวัด และเส้นทางเชื่อมระหว่างอำเภอต่างๆ มีการเดินทางโดยรถโดยสารขนาดเล็ก

ถนน

สภาพถนนในเขตเทศบาลเป็นถนนแอสฟัลท์ติก ถนนลาดยาง ถนนคอนกรีตเสริมเหล็กและถนนลูกรัง แยกเป็น

- ถนนสายหลักได้แก่ ถนนนครสวรรค์ ถนนริมคลองสมถวิล ถนนผดุงวิถี ถนนเฉลิมพระเกียรติ ร.๙ ถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน ถนนนาควิชัย ถนนมหาชัยดำรง ถนนถีนานนท์ ถนนจุฑาทงกูร ถนนสารคาม-วาปี

- ถนนสายรอง ได้แก่ ถนนวรบุตร ถนนราษฎร์อุทิศ ถนนศรีราชวงศ์ ถนนมนตรีบำรุง ถนนอรรถปัญญา ถนนธรรมวงศ์สวัสดิ์ ถนนนิมพลีเจริญ ถนนเสมา ๑ สภาพถนน แยกเป็น

- ถนน ค.ล.ส.	จำนวน ๓๕๒ สาย	ระยะทาง ๑๓๐ กิโลเมตร
- ถนนลาดยาง	จำนวน ๑๐ สาย	ระยะทาง ๓๐ กิโลเมตร
- ถนนลูกรัง	จำนวน ๒๐ สาย	ระยะทาง ๑๐ กิโลเมตร

สะพาน

สะพานในเขตเทศบาลมีจำนวน ๒๒ แห่ง สะพานลอย จำนวน ๔ แห่ง ตั้งอยู่บนถนนนครสวรรค์ จำนวน ๒ แห่ง และถนนผดุงวิทย์ จำนวน ๒ แห่ง ซึ่งเป็นถนนสายหลักที่มีปัญหาการจราจร โดยเฉพาะสะพานลอยคนเดินข้าม ถนนนครสวรรค์ตรงบริเวณตลาดสดเทศบาล การจราจรในเขตเทศบาลจะหนาแน่นในช่วงเช้าและช่วงเย็นบนถนนที่มีสถานศึกษาตั้งอยู่ ได้แก่ ถนนริมคลองสมถวิล ถนนนครสวรรค์ ถนนผดุงวิทย์ และถนนศรีสวัสดิ์ดำเนิน

การให้บริการขนส่งมวลชน และการจัดการขนส่งมวลชนในเขตเทศบาล มีดังนี้

- (๑) จุดรถโดยสารขนาดเล็ก (สองแถว) ซึ่งเอกชนดำเนินการ ได้แก่
  - สายบ้านส่อง-มหาวิทยาลัยมหาสารคาม(ขามเรียง)
  - สายเรือ่นจำจังหวัดมหาสารคาม - มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ศรีสวัสดิ์)
  - สายวิทยาลัยอาชีวศึกษามหาสารคาม- สถาบันการพลศึกษาวิทยาเขตมหาสารคาม
  - สายที่ว่าการอำเภอเมืองมหาสารคาม - มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
  - สาย บขส. - มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ขามเรียง)
  - สายมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ศรีสวัสดิ์) - มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ขามเรียง)
- (๒) จุดรถสามล้อเครื่องและรถจักรยานยนต์รับจ้าง ได้แก่
  - หน้าตลาดสดเทศบาลเมืองมหาสารคาม - สามแยกทางไปจังหวัดกาฬสินธุ์
  - หน้าสถานีขนส่งจังหวัดมหาสารคาม - สี่แยกวัดสามัคคี
  - ภายในสถานีขนส่งจังหวัดมหาสารคาม - หน้าโรงพยาบาลมหาสารคาม
  - หน้าธนาคารทหารไทย สาขามหาสารคาม - ด้านข้างห้างเสริมไทยพลาซ่า
  - สามแยกร้านนาที่ทอง ทางไปจังหวัดร้อยเอ็ด - หอนาฬิกาข้างโรงเรียนผดุงนารี
  - ด้านหลัง บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด สาขามหาสารคาม
- (๓) จุดรถแท็กซี่มอเตอร์ สอบถามหรือเรียกแท็กซี่ โทร.๐๔๓๗๗๗๓๐๐ , ๐๔๓๗๗๗๔๐๐
  - หน้าสถานีขนส่งจังหวัดมหาสารคาม - หน้าห้างเสริมไทยคอมเพล็กซ์
  - หน้าตลาดเอ็กซ์โป
- (๔) จุดจอดรถภายในเขตเทศบาล (รายการเรียกเก็บ)

- สารคาม-บ้านแก้ง	จุดจอด สมานการเกษตร (ก่อนถึงแยกวัดสามัคคี)
- สารคาม-เขาวาใหญ่	จุดจอด สี่แยกแควแดง (เส้นหน้าการเคหะ)
- สารคาม-เชียงยืน	จุดจอด สี่แยกแควแดง (เส้นหน้าการเคหะ)
- สารคาม-หนองคู	จุดจอด ธนาคารธนาชาติ
- สารคาม-โคกก่อ	จุดจอด อารีมิตรยนตรการ/หน้าโรงพยาบาล
- สารคาม-โสภแดง	จุดจอด หลังวัดนาควิชัย
- สารคาม-ภูดิน-สมศรี	จุดจอด หลังตลาดสด ข้างวัดมหาชัย
- สารคาม-แกดำ	จุดจอด ข้างโลตัสเสริมไทยพลาซ่า
- สารคาม-หนองหว้า	จุดจอด ข้างไปรษณีย์มหาสารคาม
- สารคาม-ห้วยแอ่ง	จุดจอด ข้างโรงเรียนผดุงนารี
- (๕) จุดจอดรถภายในเขตเทศบาล (ผู้ประกอบการเอกชน)
  - บริษัทโกสุ่มขนส่ง
  - บริษัทชนะชัยขอนแก่นจำกัด

- บริษัทพัยค์น่าเชือก
- บริษัทขนส่งจำกัด
- บริษัทสหพันธ์ทัวร์ร้อยเอ็ด
- บริษัททวาปีเดินรถ จำกัด
- บริษัทแสงประทีป จำกัด
- บริษัทสงวนชัยอุบลเดินรถ
- บริษัทหลักเมืองมหาสารคาม
- บริษัทเซ็ดชัยทัวร์
- นายคงฤทธิ์ ปัจจะมะ

(บ) ผู้ประกอบการรถตู้ (ภายในสถานีขนส่งผู้โดยสารเทศบาลเมืองมหาสารคาม)

- ผู้ประกอบการ จำนวน ๔ ราย
- รถประกอบการ จำนวน ๒๙ คัน
- เส้นทางเดินรถ จำนวน ๔ เส้นทาง

รายละเอียดผู้ประกอบการเดินรถตู้

ลำดับ	ผู้ประกอบการ	เส้นทาง	หมายเลข	จำนวนรถ	เบอร์รถ
๑	บริษัทขอนแก่นขนส่ง ขนส่ง	อุดรธานี-ร้อยเอ็ด	๕๓๔	๒	๓,๘
๒	บริษัทสงวนชัยแอร์	อุบลราชธานี-ขอนแก่น	๒๖๘	๓	๑-๓
๓	บริษัทแสงประทีป	มหาสารคาม-กาฬสินธุ์	๒๔๒	๖	๑-๖
๔	บริษัทหนองคายรวมมิตร (บริษัทเซ็ดชัยแอร์ คูแล)	อุดรธานี-บ้านไผ่- ร้อยเอ็ด	๒๓๓	๑๘	๑-๑๘

(ที่มา : กองคลัง (สถานีขนส่งเทศบาลเมืองมหาสารคาม) ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๕.๒ การไฟฟ้า

ไฟฟ้าที่ใช้ในเขตเทศบาลอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม เนื่องจากไม่สามารถระบุการใช้ไฟฟ้า ตามจำนวนครัวเรือนที่มีในฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนท้องถิ่นได้ แต่สามารถสำรวจตามจำนวนการใช้เป็นครอบครัวได้ จึงมีรายละเอียดของจำนวนผู้ใช้ไฟฟ้าทั้งหมดในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม จำนวน ๑๔,๑๘๖ ราย

(ที่มา : การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

- ไฟฟ้าแสงสว่าง ขนาดความสูง ๒๐ เมตร บริเวณสวนหนองข่า
- ไฟฟ้าแสงสว่างขนาดความสูง ๒๐ เมตร บริเวณหน้าสถานีตำรวจ ๔๔ ต้น
- ไฟฟ้าสาธารณะ ไฟฟ้าส่องสว่าง มีจำนวนประมาณ ๗,๙๕๐จุด ครอบคลุมถนนทุกสาย

สวนสาธารณะ โรงเรียนสังกัดเทศบาล ตลาดสดเทศบาล ตลาดโต้รุ่ง ศูนย์กีฬาเยาวชน สำนักงานเทศบาล สถานีขนส่ง เป็นต้น

(ที่มา : งานสถานที่และไฟฟ้าสาธารณะ สำนักการช่าง ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๙)

๕.๓ การประปา

การใช้บริการน้ำประปาในเขตเทศบาล ไม่สามารถระบุตามจำนวนครัวเรือนที่มีใน

ฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนท้องถิ่นได้ จึงระบุจำนวนภายในเขตอำเภอเมืองมหาสารคาม) สามารถสำรวจได้ ดังนี้

- จำนวนผู้ใช้น้ำทั้งหมด จำนวน ๒๓,๓๖๒ ราย
- ปริมาณน้ำประปาที่ผลิตได้ จำนวน ๓๗,๙๐๖.๘๗ ลบ.ม./วัน
- ปริมาณน้ำผลิตเพื่อจ่าย จำนวน ๒๕,๕๑๖.๐๔ ลบ.ม./วัน
- แหล่งน้ำดิบสำหรับผลิตน้ำประปา ได้แก่ แหล่งน้ำใต้ดิน และมีแหล่งน้ำตามธรรมชาติ คือ แม่น้ำชี

(ที่มา : การประปาส่วนภูมิภาคจังหวัดมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๕.๔ การสื่อสารและโทรคมนาคม

โทรศัพท์ แยกเป็น

- (๑) โทรศัพท์สาธารณะในเขตเทศบาลจำนวน ๓๙๒ เลขหมาย
- (๒) โทรศัพท์ส่วนบุคคลในเขตเทศบาล จำนวน ๔,๘๔๐ เลขหมาย แยกเป็น
  - ส่วนราชการ ๕๓๒ เลขหมาย
  - บ้านพักอาศัย ๓,๖๖๘ เลขหมาย
  - สถานประกอบการธุรกิจ ๖๔๐ เลขหมาย

(ที่มา : บริษัท ทีโอที คอปเปอร์เรชั่น จำกัด มหาชน (สาขามหาสารคาม) ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๕.๕ ไปรษณีย์หรือการสื่อสาร หรือการขนส่งและวัสดุครุภัณฑ์

บริษัทไปรษณีย์ไทย จำกัด (สาขามหาสารคาม) มีจำนวน ๒ แห่ง

- ไปรษณีย์รับจ่าย (ปณจ.) จังหวัดมหาสารคาม
- ไปรษณีย์รับฝากโนนศรีสวัสดิ์

สถานีวิทยุกระจายเสียงในเขตเทศบาล มีจำนวน ๑๒ สถานี แยกเป็น

- สถานีวิทยุกระจายเสียง (หลัก) มีจำนวน ๖ สถานี
- สถานีวิทยุกระจายเสียง (รอง) มีจำนวน ๖ สถานี

หอกระจายข่าวในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคามมีจำนวน ๑๗ แห่ง

ศูนย์วิทยุสื่อสารเทศบาลเมืองมหาสารคาม นามชายเรียก ศูนย์สุรียา ความถี่

๑๖๒.๕๕ MHz. ที่ตั้ง อาคารสถานีดับเพลิง เทศบาลเมืองมหาสารคาม ถนนฝั่งเมืองบัญชา ตำบลตลาด อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตรกรรม

ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีลักษณะเป็นชุมชนเมืองกึ่งชนบท จึงยังคงมีการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ได้แก่ การปลูกข้าว ถั่ว และผักต่าง ๆ เป็นต้น และผลจากการพัฒนาเมืองที่มีมาอย่างต่อเนื่องนั้น ทำให้พื้นที่ภายในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีสภาพความเป็นเมืองเพิ่มมากขึ้น พื้นที่ในหลายส่วนของเทศบาลซึ่งแต่เดิมเคยเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ถูกเปลี่ยนสภาพเป็นที่อยู่อาศัย โรงงานอุตสาหกรรม ดังนั้นผลิตผลจากการเกษตรกรรมในเขตเทศบาลซึ่งส่วนใหญ่เป็นพืชผักสวนครัว จึงเริ่มลดจำนวนลงตามสัดส่วนพื้นที่

๖.๒ การประมง ด้วยเทศบาลเมืองมหาสารคาม ไม่ได้ตั้งอยู่ใกล้แหล่งน้ำขนาดใหญ่ จะมีเฉพาะคลองน้ำเล็ก ประชากรส่วนใหญ่จะทำการประมงเพื่อเลี้ยงชีพเท่านั้น

๖.๓ การปลูกสัตว์ สัตว์เศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดมหาสารคามประกอบด้วย สุกร โค กระบือ ไก่ เป็ด มีปริมาณปลูกรังนี้ ตาราง แสดงจำนวนสัตว์เลี้ยง ภายในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ที่	ชุมชน	ไก่ (ตัว)	เป็ด (ตัว)	ห่าน (ตัว)	โค (ตัว)	กระบือ (ตัว)
๑	บ้านแมด	๔๘๑	๑๒๐	-	๒๔	-
๒	ส่องใต้	๖๙๐	๘๐	-	๒๙	๑๐
๓	ส่องเหนือ	๑,๗๕๔	๗๖	๗	๕๑	๑๒
๔	อุทัยทิศ ๑	๖๐	-	-	๓๑	-
๕	อุทัยทิศ ๒	๓๖๙	๗๙	-	๑๑๕	-
๖	อุทัยทิศ ๓	๗๖	-	-	๑๗	-
๗	อุทัยทิศ ๔	๘๕	๑๕	-	๘	๘
๘	อภิสิทธิ์ ๑	๔๑	-	-	-	-
๙	อภิสิทธิ์ ๒	๘๕๕	๘๕	-	๔๓	๓
๑๐	นาควิชัย ๑	-	-	-	-	-
๑๑	นาควิชัย ๒	-	-	-	-	-
๑๒	นาควิชัย ๓	๖๓	-	๔	๒๑	-
๑๓	โพธิ์ศรี ๑	๔๐๗	๒๑๑	-	๔๘	-
๑๔	โพธิ์ศรี ๒	๙๑๓	๓๐	-	๔๓	-
๑๕	นาควิชัย	๘๓	๑๕	-	๒	-
๑๖	สามัคคี ๑	๑๐๗	๓๑	-	-	-
๑๗	สามัคคี ๒	๓๖๑	๓๒๓	๖	๓๔	๒
๑๘	เครือวัลย์ ๑	๑๐๘	๕๐	๒	๑๒	๕
๑๙	เครือวัลย์ ๒	๒๐๑	๒๖	-	๑๐	๖
๒๐	ศรีมหาสารคาม	๓๒๗	๑๙๖	-	๑๒	๒
๒๑	ธัญญา ๑	๓๙๐	๔๐	-	-	-
๒๒	ธัญญา ๒	๓๘๔	๕๙	-	๒	-
๒๓	ธัญญา ๓	๘๐	๓๐	-	-	-
๒๔	ธัญญา ๔	๓๕	-	-	๑๒	-
๒๕	ปึงฉิมทัศน ๑	๙๕	-	-	-	-
๒๖	ปึงฉิมทัศน ๒	-	-	-	-	-
๒๗	ศรีสวัสดิ์ ๑	๒๔๑	๑๕	๒	-	-
๒๘	ศรีสวัสดิ์ ๒	๑๙๐	๖๐	-	๑	-
๒๙	ศรีสวัสดิ์ ๓	๓๙๒	๒๐	๕	๕๔	-
๓๐	ตักสิลา	๑๗๕	๔๐	-	๔	-
	รวมทั้งหมด	๙,๓๗๐	๑,๘๑๒	๒๖	๖๒๑	๔๘

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๖.๔ การบริการ

สถานประกอบการด้านบริการในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีดังนี้

- (๑) โรงแรม จำนวน ๑๕ แห่ง
- (๒) อพาร์ทเมนท์ จำนวน ๒๐ แห่ง
- (๓) บังกะโล จำนวน ๗ แห่ง
- (๔) ห้างสรรพสินค้า จำนวน ๓ แห่ง
- (๕) โรงภาพยนตร์ จำนวน ๓ แห่ง
- (๖) สถานที่จำหน่ายอาหารสะสมอาหารตามพระราชบัญญัติสาธารณสุขมี

จำนวน ๔๐๐ แห่ง

(ที่มา : สำนักการสาธารณสุข เทศบาลเมืองมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๖.๕ การท่องเที่ยว

จากสถิติการท่องเที่ยวปี ๒๕๕๘ จังหวัดมหาสารคาม มีนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศเข้ามาท่องเที่ยวในจังหวัด จำนวน ๑๐๑,๙๗๘ คน เป็นนักท่องเที่ยวภายในประเทศ จำนวน ๑๐๐,๘๕๘ คน นักท่องเที่ยวชาวต่างชาติ จำนวน ๑,๑๒๐ คน โดยมีรายได้จากนักท่องเที่ยวทั้งหมด ๗๒.๒๖ ล้านบาท

(ที่มา : บรรยายสรุปจังหวัดมหาสารคาม ประจำปี พ.ศ. ๒๕๕๙)

๖.๖ การอุตสาหกรรม

ภายในจังหวัดมหาสารคาม มีโรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนประกอบกิจการ จำนวน ๒๐ โรงงาน จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม ดังนี้

ตาราง แสดงจำนวนโรงงานอุตสาหกรรมที่จดทะเบียนประกอบกิจการ

ประเภทอุตสาหกรรม	จำนวนโรงงาน	เงินลงทุน
๑. อุตสาหกรรมการเกษตร	๑	๒,๙๕๐,๐๐๐
๒. อุตสาหกรรมอาหาร	๒	๒๕,๓๐๐,๐๐๐
๓. อุตสาหกรรมเครื่องตี	-	-
๔. อุตสาหกรรมสิ่งทอ	๓	๑๙,๖๒๐,๐๐๐
๕. อุตสาหกรรมเครื่องแต่งกาย	-	-
๖. อุตสาหกรรมไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้	-	-
๗. อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์และเครื่องเรือน	๑	๒๔๐,๐๐๐
๘. อุตสาหกรรมกระดาษและผลิตภัณฑ์จากกระดาษ	๑	๔๐๐,๐๐๐
๙. อุตสาหกรรมเคมี	๑	๖,๓๐๐,๐๐๐
๑๐. อุตสาหกรรมปิโตรเคมีและผลิตภัณฑ์	-	-
๑๑. อุตสาหกรรมยาง	-	-
๑๒. อุตสาหกรรมพลาสติก	-	-
๑๓. อุตสาหกรรมโลหะ	๑	๑๙๐,๐๐๐
๑๔. อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์โลหะ	๓	๙๓,๒๒๕,๐๐๐
๑๕. อุตสาหกรรมเครื่องจักรกล	-	-
๑๖. อุตสาหกรรมไฟฟ้า	-	-
๑๗. อุตสาหกรรมขนส่ง	๗	๑๕๓,๗๖๐,๐๐๐
๑๘. อุตสาหกรรมอื่น ๆ	-	-
๑๙. อื่น ๆ	-	-
รวม	๒๐	๓๐๑,๙๘๕,๐๐๐

(ที่มา : สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดมหาสารคาม ณ เดือนธันวาคม ๒๕๕๙)

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

กิจการค้าส่วนใหญ่เป็นธุรกิจต่อเนื่องกับสินค้าเกษตร ร้านจำหน่ายของเบ็ดเตล็ด
ร้านอาหารเครื่องตี ร้านรับจ้างพิมพ์เอกสาร ร้านถ่ายรูป ร้านโฆษณา ร้านแต่งผม เป็นต้น

ประเภทและจำนวนสถานประกอบการด้านการพาณิชย์กรรมและการบริการ มีดังนี้

(๑) สถานประกอบการด้านพาณิชย์กรรม เช่น

- สถานีบริการน้ำมัน จำนวน ๗ แห่ง
- ตลาดสดเทศบาล จำนวน ๑ แห่ง

(๒) สถานประกอบการเทศพาณิชย์

- สถานธนาบาล จำนวน ๑ แห่ง
- โรงฆ่าสัตว์ จำนวน ๑ แห่ง

๗. เศรษฐกิจพอเพียงท้องถิ่น (ด้านการเกษตรและแหล่งน้ำ)

๗.๑ ข้อมูลพื้นฐานของชุมชน

ชุมชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีทั้งหมด ๓๐ ชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนเมือง ได้แก่ ชุมชนศรีสวัสดิ์ ๑, ๒, และ ๓ ชุมชน อภิสีหิรี ๑, ๒ ชุมชนธัญญา ๑, ๒, ๓ และ ๔ ประกอบอาชีพ ค้าขาย รับราชการ บริการ และชุมชนทำเกษตร ได้แก่ชุมชน ส่องเหนือ ส่องใต้ อุทัยทิศ บ้านแมด เป็นต้น โดยทำอาชีพด้านการเกษตร เช่น ทำนา ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ และแหล่งน้ำที่สำคัญคือน้ำฝน น้ำจากลำคลอง หนองต่าง ๆ

๗.๒ ข้อมูลด้านการเกษตร

การใช้ประโยชน์ที่ดิน พื้นที่เขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม มีทั้งหมด ๒๔.๑๔ ตร.กม. แบ่งเป็น ๓๐ ชุมชน ส่วนใหญ่จะเป็นชุมชนเมือง ประชากรประกอบอาชีพ ค้าขาย รับราชการ ได้แก่ ชุมชนศรีสวัสดิ์ ๑, ๒, ๓ ชุมชนธัญญา ๑, ๒, ๓, ๔ ชุมชนอภิสีหิรี ๑, ๒ เป็นต้น จะมีชุมชนที่ทำการเกษตรบ้าง ได้แก่ ชุมชนเครือวัลย์ ๑, ๒ ชุมชนอุทัยทิศ ชุมชนส่องเหนือ ชุมชนส่องใต้ ชุมชนบ้านแมด เป็นต้น ซึ่งจะทำนา ปลูกผักสวนครัว เพื่อรับประทานเอง ไม่ได้เป็นอาชีพหลัก

๗.๓ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำทางการเกษตร

แหล่งน้ำ

-หนอง บึง จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่

- ๑) หนองบัวแดง (๑๒ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๘,๘๐๐ ลบ.ม.
- ๒) หนองอีแก้ง (๑๑ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๕๒,๘๐๐ ลบ.ม.
- ๓) หนองบอน (๗ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๒,๔๐๐ ลบ.ม.
- ๔) หนองบักกิ้ง (๓ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๓,๘๐๐ ลบ.ม.
- ๕) หนองกระทุ่ม (๖๐ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๑๙๒,๐๐๐ ลบ.ม.
- ๖) หนองหอย (๕ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๘,๐๐๐ ลบ.ม.
- ๗) หนองเลิงน้ำจั้น (๓๓ ไร่ ๑๕ งาน ๘๘.๘๒ ตารางวา) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๘,๘๐๐ ลบ.ม.

-คลอง ลำธาร ห้วย จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

- ๑) คลองสมถวิล
- ๒) ลำห้วยคะคาง
- ๓) ลำรางกุดนางใย

๗.๔ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

-หนอง บึง จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่

- ๑) หนองบัวแดง (๑๒ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๘,๘๐๐ ลบ.ม.
- ๒) หนองอีแก้ง (๑๑ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๕๒,๘๐๐ ลบ.ม.
- ๓) หนองบอน (๗ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๒,๔๐๐ ลบ.ม.
- ๔) หนองบักกิ้ง (๓ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๓,๘๐๐ ลบ.ม.
- ๕) หนองกระทุ่ม (๖๐ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๑๙๒,๐๐๐ ลบ.ม.
- ๖) หนองหอย (๕ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๘,๐๐๐ ลบ.ม.

๗) หนองเล็งน้ำจั้น (๓๓ ไร่ ๑๕ งาน ๙๘.๘๒ ตารางวา) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๘,๘๐๐ ลบ.ม.

- คลอง ลำธาร ห้วย จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

- ๑) คลองสมถวิล
- ๒) ลำห้วยคะคาง
- ๓) ลำรางกุดนางใย

- แม่น้ำชี มี แม่น้ำชี ซึ่งไม่ได้ผ่านเขตเทศบาลฯ แต่มีสาขาของแม่น้ำชีไหลเข้ามาในเขตเทศบาล คือ ห้วยคะคาง

๘. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๘.๑ การนับถือศาสนา

ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองมหาสารคาม ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ นอกจากนั้นมีการนับถือศาสนาอื่นๆ เช่น ศาสนาคริสต์ และอิสลาม มีดังนี้

- (๑) วัดในพระพุทธศาสนา มีจำนวนทั้งสิ้น ๑๗ แห่ง ได้แก่
  ๑. วัดมหาชัย (วัดอารามหลวง)
  ๒. วัดนาควิชัย
  ๓. วัดป่าประชาบำรุง
  ๔. วัดอภิลิขิต
  ๕. วัดบูรพาราม (ส่องใต้)
  ๖. วัดศรีสวัสดิ์
  ๗. วัดป่าศุภมิตร
  ๘. วัดโพธิ์ศรี
  ๙. วัดส่องเหนือ
  ๑๐. วัดสามัคคี
  ๑๑. วัดธัญญาวาส
  ๑๒. วัดบ้านแมด
  ๑๓. วัดปัจฉิมทัศน์
  ๑๔. วัดเครือวัลย์
  ๑๕. วัดโนนแท่น
  ๑๖. วัดอุทัยทิศ
๑๗. วัดป่าอัมพสันติวัน
- (๒) ศาสนาคริสต์ มีโบสถ์คริสต์จำนวน ๔ แห่ง ได้แก่
  ๑. คริสตจักรมหาสารคาม (ทางไป ม.ใหม่ อ.กันทรวิชัย)
  ๒. ศาสนจักรของพระเยซูคริสต์แห่งวิสุทธิชนยุคสุดท้าย(ข้างโรงเรียนเทศบาลสามัคคีวิทยา)
  ๓. โบสถ์แม่พระรักเกียรติยกขึ้นสวรรค์ (โรงเรียนพระกุมารมหาสารคาม)
  ๔. คริสตจักรนาซารีนมหาสารคาม (ทางไปชุมชนบ้านแมด)
- (๓) มัสยิด มี ๑ แห่ง คือ มัสยิดดนูร์อุลเอียะห์ซาน มัสยิดกลางจังหวัดมหาสารคาม

๘.๒ ประเพณีและงานประจำปี

เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ นับถือพุทธศาสนา และส่วนใหญ่เป็นชาวพื้นเมืองอีสานดั้งเดิม ลักษณะวิถีชีวิตเป็นผู้ยึดถือขนบธรรมเนียมประเพณี โอบอ้อมอารี และจะให้ความร่วมมือในการจัดงานประเพณีที่เทศบาลได้จัดขึ้นอย่างต่อเนื่องและเป็นประจำทุกปี ประเพณีท้องถิ่นที่สำคัญ มีดังนี้

๑) งานวันขึ้นปีใหม่ในวันขึ้นปีใหม่ของทุกปี ประชาชนนิยมทำบุญตักบาตร เพื่อเป็นสิริมงคลในการเริ่มต้นปีใหม่ ตลอดจนขอพรปีใหม่จากผู้อาวุโสและพระเถระในท้องถิ่น ดังนั้น เทศบาลเมืองมหาสารคามจึงจัดให้มีประเพณีทำบุญตักบาตรในวันขึ้นปีใหม่ขึ้นเป็นประจำทุกปี

๒) งานบุญเบิกฟ้าและกาชาดถือว่าเป็นงานบุญศักดิ์สิทธิ์จัดขึ้นเพื่อฉลองต้นฤดูการทำนาในวันขึ้น ๓ ค่ำ เดือน ๓ (ประมาณเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี) ใช้บริเวณหน้าศาลากลางเดิม (ถนนนครสวรรค์ช่วงหน้าตลาดถึงหน้าโรงเรียนสารคามพิทยาคม ถนนผดุงวิถีถนนช่วงวงเวียนหอนาฬิกาถึงสี่แยกพระเจริญราชเดช) เป็นสถานที่จัดงานเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมพื้นบ้าน มีการแสดง การละเล่นพื้นบ้าน และการออกร้านของส่วนราชการต่าง ๆ ผู้มาเที่ยวชมงาน มีทั้งประชาชนในเขตเทศบาลฯ เขตอำเภอรอบนอก และจังหวัดใกล้เคียง

๓) งานประเพณีสงกรานต์เป็นประเพณีที่ได้รับการสืบสานและอนุรักษ์กันมายาวนาน มีคุณค่าทางศิลปวัฒนธรรม บ่งบอกถึงวิถีชีวิตและสังคมไทยที่ยึดมั่นในศาสนา คุณธรรม จริยธรรมรวมถึงการอยู่ร่วมกันอย่างสงบสุข *สงกรานต์* หมายถึง ก้าวขึ้น ย่างขึ้น หรือ การย้ายที่ คือพระอาทิตย์ ย่างขึ้นสู่ราศีใหม่ หมายถึง วันขึ้นปีใหม่ ซึ่งอยู่ในช่วงวันที่ ๑๓, ๑๔ และ ๑๕ เมษายน ของทุกปีซึ่งวันสงกรานต์นั้น วันที่ ๑๓ เมษายน เรียกว่า “วันมหาสงกรานต์” สำหรับ วันที่ ๑๔ เป็นวันเนา และวันที่ ๑๕ เป็นวันเถลิงศกของจุลศักราช

๔) งานประเพณีบุญบั้งไฟเป็นประเพณีที่เกิดจากความคิด ความเชื่ออันเกี่ยวกับวิถีแห่งพื้นฐานชีวิต และการทำมาหากินของชาวอีสาน ที่แสดงออกถึงความเคารพนับถือต่อเทวดาหรือพญาแถน โดยการจุดบูชาบั้งไฟเพื่อขอประทานฝนให้ตกต้องตามฤดูกาล

๕) งานแห่เทียนเข้าพรรษาเป็นงานบุญประเพณีวัน ขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๘ โดยเทศบาลเมืองมหาสารคามร่วมกับประชาชนในชุมชน ทั้ง ๓๐ ชุมชน ร่วมทำกิจกรรมโดยนำเทียน ไปถวายวัดที่อยู่ใกล้เคียง เพื่อถวายปัจจัยไทยทานแด่พระภิกษุสงฆ์ในการจำพรรษาตลอดฤดูเข้าพรรษา ซึ่งสร้างความสามัคคีของคนในชุมชน ตลอดจนเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

๖) งานประเพณีลอยกระทงเป็นประเพณีสำคัญวันขึ้น ๑๕ ค่ำ เดือน ๑๒ มีชบวนแห่กระทงใหญ่และนางนพมาศของชุมชนต่าง ๆ ซึ่งสร้างความสามัคคีของชุมชนในเขตเทศบาล ตลอดจนเพื่อการอนุรักษ์วัฒนธรรมของท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

๘.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

เนื่องจากประชาชนส่วนใหญ่ นับถือพุทธศาสนา และส่วนใหญ่เป็นชาวพื้นเมืองอีสานดั้งเดิมมหาสารคามเป็น เมืองที่มีประวัติศาสตร์ยาวนานเมืองหนึ่ง มีความเจริญรุ่งเรืองและเสื่อมโทรมหมุนเวียนไปในแต่ละยุคสมัย ปัจจุบันนับเป็นเมืองศูนย์รวมวัฒนธรรมของชาวอีสาน เนื่องจากชาวเมืองมีที่มาจากหลายชนเผ่า เช่น ชาวไทยพื้นเมืองที่พูดภาษาอีสาน ชาวไทยย้อ และชาวผู้ไทย ประชาชนใช้ชีวิตอย่างเรียบง่าย มีการไปมาหาสู่และช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันตามแบบของคนอีสานทั่วไป

๘.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

จังหวัดมหาสารคาม มีสินค้าพื้นเมืองหลายประเภท ได้แก่ ผ้าไหม ผ้ามัดหมี่ ผ้าขิด หมอนขิด ฯลฯ ซึ่งนักท่องเที่ยวสามารถซื้อสินค้าได้ตามร้านค้าต่างๆ ดังนี้

๑) ร้าน OTOP ตั้งอยู่บริเวณสโมสรข้าราชการ (เดิม) ด้านหลัง ที่ว่าการอำเภอเมือง ซึ่งเป็นศูนย์รวมผลิตภัณฑ์ พื้นบ้านในจังหวัดมหาสารคาม ที่นำมาจำหน่าย เช่น ผ้าไหม เส้นไหม ผลิตภัณฑ์เครื่องจักสาน

๒) ร้านพินเจริญ ตั้งอยู่ข้างถนนมหาสารคาม-บรบือ มีผลิตภัณฑ์พื้นเมือง เช่น ผ้าไหม ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป เช่น หมอนเสื่อผ้า และของที่ระลึกไว้จำหน่ายมากมาย

๓) ร้านนัดพบใหม่ไทย ตั้งอยู่ถนนนพมาศดำรง ตำบลตลาด อำเภอเมือง มีผลิตภัณฑ์ผ้าไหมผ้ามัดหมี่และของที่ระลึก

๔) ร้านวิไลศรีผ้าพื้นเมือง ตั้งอยู่ ถนนนครสวรรค์ ตำบลตลาด อำเภอเมือง มีผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป และสินค้าพื้นเมือง

๕) ร้านสินไทย อยู่ในบริเวณตลาดสด ตำบลตลาด อำเภอเมือง มีผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูปที่นอน หมอน และของที่ระลึกพื้นเมือง

๖) ร้านสายพิน ตั้งอยู่ถนนนครสวรรค์ อยู่ข้างร้านสินไทย มีผลิตภัณฑ์เสื้อผ้าสำเร็จรูป ที่นอน และของที่ระลึกพื้นเมือง

๗) ร้านสุมาลี ตั้งอยู่ถนนนพมาศดำรง ตำบลตลาด อำเภอเมือง มีผลิตภัณฑ์ทำจากไหม ผ้ามัดหมี่ไหม ตลอดจนสินค้าพื้นเมือง

๙. ด้านทรัพยากรธรรมชาติ

๙.๑ แหล่งน้ำ

- หอง บึง จำนวน ๗ แห่ง ได้แก่

๑) หองบัวแดง (๑๒ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๘,๘๐๐ ลบ.ม.

๒) หองอีแก้ง (๑๑ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๕๒,๘๐๐ ลบ.ม.

๓) หองบอน (๗ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๒,๔๐๐ ลบ.ม.

๔) หองบักกั้ง (๓ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๓,๘๐๐ ลบ.ม.

๕) หองกระทุ่ม (๖๐ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๑๙๒,๐๐๐ ลบ.ม.

๖) หองหอย (๕ ไร่) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๘,๐๐๐ ลบ.ม.

๗) หองเลิงน้ำจั้น (๓๓ ไร่ ๑๕ งาน ๙๘.๘๒ ตารางวา) คิดเป็นพื้นที่กักเก็บน้ำประมาณ ๒๘,๘๐๐ ลบ.ม.

- คลอง ลำธาร ห้วย จำนวน ๓ แห่ง ได้แก่

๑) คลองสมถวิล

๒) ลำห้วยคะคาง

๓) ลำรางกุดนางไย

๙.๒ ป่าไม้

เทศบาลมีป่าไม้ในสวนสาธารณะ ดังนี้

- สวนสาธารณะเลิงน้ำจั้น มีพื้นที่ ๓๓.๑๖ ไร่

- สวนสาธารณะศรีสวัสดิ์ มีพื้นที่ ๙.๓ ไร่

- สวนสุขภาพเฉลิมพระเกียรติ มีพื้นที่ ๑๒.๔๙ ไร่

- สวนสาธารณะหนองข่า มีพื้นที่ ๔๑ ไร่

๙.๓ ภูเขา

ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไปของเทศบาลมหาสารคาม พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบสูง ไม่มีภูเขา พื้นดินเป็นดินปนทราย หรือไม่ก็เป็นทรายร่วน เก็บน้ำไม่ค่อยอยู่แม้ว่าจะมี ฝนตก ในฤดูแล้งกันดารน้ำมาก

๙.๔ คุณภาพของทรัพยากรธรรมชาติ

ด้านการกำจัดขยะมูลฝอย / สิ่งปฏิกูล

- ๑) วิธีการจัดเก็บและกำจัดขยะมูลฝอย โดยมี จัดเก็บเอง
  - ๒) ปริมาณขยะมูลฝอย ประมาณ ๕๗ ตัน / วัน
  - ๓) รถยนต์บรรทุกขยะมูลฝอยทั้งหมด ๑๗ คัน แยกเป็น
    - (๑) รถเก็บถึงคอนเทนเนอร์ จำนวน ๑ คัน
    - (๒) รถขยะปิกอัปเปิดข้าง จำนวน ๓ คัน
    - (๓) รถขยะแบบอัดท้าย จำนวน ๑๑ คัน ดังนี้
      - ขนาดความจุ ๑๒ ลบ.ม. จำนวน ๑๐ คัน
      - ขนาดความจุ ๖ ลบ.ม. จำนวน ๑ คัน
      - รถบรรทุกขยะ ๑๐ ล้อ จำนวน ๑ คัน
      - รถบรรทุกขยะ ๖ ล้อ จำนวน ๑ คัน
      - รถบรรทุกเทท้าย (สำหรับชนกิ่งไม้) จำนวน ๒ คัน
  - ๔) ถังรองรับขยะมูลฝอย จำนวน ๒,๖๕๐ ใบ
  - ๕) ถังคอนเทนเนอร์ ขนาดความจุ ๔ ลบ.ม. จำนวน ๑๕ ใบ
  - ๖) พนักงานเก็บ ขน และกวาดขยะมูลฝอย(แบบจ้างเหมา) จำนวน ๑๔๐ คน
  - ๗) มีที่ดินสำหรับทิ้งขยะมูลฝอย จำนวน ๔๙ ไร่ที่ตั้ง บ้านหนองปลิง ถ. สารคาม
- วาปี ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
- ๘) รถยนต์เก็บและขนสิ่งปฏิกูล ๕ คัน
  - ๙) สถานที่เก็บสิ่งปฏิกูล ๑ แห่งที่ตั้ง บ้านหนองปลิง ถ. สารคาม - วาปี ตำบลหนองปลิง อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม
  - ๑๐) การจัดเก็บสิ่งปฏิกูล โดยจ้างเอกชนจัดเก็บและขนสิ่งปฏิกูลไปกำจัด มีรถเอกชนดำเนินการ จำนวน ๕ คัน

(ที่มา : สำนักงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม เทศบาลเมืองมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๙)

ด้านการจัดการน้ำเสีย

แหล่งกำเนิดน้ำเสียในเขตเทศบาลมาจากหลายแหล่งด้วยกัน เช่น อาคารบ้านเรือน โรงเรียน โรงพยาบาล คลินิกเอกชน ร้านอาหาร / ภัตตาคาร โรงแรม สถานีบริการน้ำมัน ตลาดสด โรงฆ่าสัตว์ ฯลฯ จากการประมาณการอัตราการเกิดน้ำเสียต่อวันในเขตเทศบาล ในปี พ.ศ. ๒๕๕๕ พบว่ามีประมาณ ๑๒,๐๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน ซึ่งระบบบำบัดน้ำเสียที่เทศบาลเลือกใช้ในปัจจุบันคือ ระบบรวบรวมน้ำเสียแบบรวม ซึ่งเหมาะสมกับสภาพของเมือง ซึ่งปัจจุบันระบบบำบัดน้ำเสียสามารถรองรับและบำบัดน้ำเสียได้เพียง ๔,๒๐๐ ลูกบาศก์เมตรต่อวัน สำหรับในอนาคตเทศบาลมีโครงการ ที่จะก่อสร้างระบบรวบรวมและบำบัดน้ำเสียฝั่งตะวันตกเพื่อรองรับปริมาณน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นต่อไป

(ที่มา : สำนักงานช่าง เทศบาลเมืองมหาสารคาม ข้อมูล ณ เดือน ธันวาคม ๒๕๕๙)

การระบายน้ำ

- ๑) จำนวนราง / ท่อระบายน้ำจำนวน ๑๔๘ สาย รวมระยะทาง ๕๐ กิโลเมตร
- ๒) ถนนที่มีราง / ท่อระบายน้ำ ทั้ง ๒ ด้านของถนน จำนวน ๑๒๘ สาย ระยะทาง ๔๕ กิโลเมตร
- ๓) ถนนที่มีราง / ท่อระบายน้ำด้านเดียวจำนวน ๒๐ สาย ระยะทาง ๕ กิโลเมตร
- ๔) ถนนที่ไม่มีราง / ท่อระบายน้ำ จำนวน ๑๔๙ สาย ระยะทาง ๔๐ กิโลเมตร
- ๕) พื้นที่น้ำท่วมถึง คิดเป็นร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่
- ๖) ระยะเวลาที่มีน้ำท่วมขังนานที่สุด ๒-๓ เดือน ประมาณช่วงเดือนสิงหาคมถึง ตุลาคมสาเหตุของการเกิดน้ำท่วมขังเกิดจากน้ำล้นตลิ่ง , สภาพพื้นที่เป็นที่ลุ่ม
- ๗) เทศบาลได้มีการทำความสะอาดราง /ท่อระบายน้ำ อย่างน้อยปีละ ๓ ครั้ง

บทที่ ๓

ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรเทศบาลเมืองมหาสารคาม

ตามประกาศคณะกรรมการพนักงานเทศบาลจังหวัดมหาสารคาม เรื่อง หลักเกณฑ์และเงื่อนไข เกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของเทศบาล ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๑๔ ส่วนที่ ๔ ข้อ ๒๙๗ ประกอบกับยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๐ ตามมติคณะกรรมการมาตรฐานการบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น (ก.ถ.) ในการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๑ มิถุนายน ๒๕๕๖ ซึ่งแจ้งให้ทุกจังหวัดทราบและดำเนินการตามหนังสือกระทรวงมหาดไทย ที่ มท ๐๒๐๙.๓/๑๐๕๓๒ ลงวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๖ เรื่อง ยุทธศาสตร์การพัฒนาข้าราชการส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๗-๒๕๖๐ ในการเสริมสร้างธรรมาภิบาล เทศบาลเมืองมหาสารคามจึงได้จัดทำแผนพัฒนาบุคลากร เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ทศนคติที่ดี คุณธรรมและจริยธรรม อันจะทำให้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในตำแหน่งนั้น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยกำหนดเป็นแผนการพัฒนาบุคลากร มีระยะเวลา ๓ ปี ตามกรอบของแผน อัตรากำลังของเทศบาล

การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน/ภายนอก (SWOT) ของการพัฒนาบุคลากร

เพื่อเป็นกรอบในการจัดทำแผนพัฒนาบุคลากร จำเป็นต้องศึกษาทิศทาง หรือยุทธศาสตร์การพัฒนา ข้าราชการส่วนท้องถิ่น รวมทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดระบบการ พัฒนาบุคลากร เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายและเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการปฏิบัติงานของพนักงาน เทศบาลอย่างมีคุณภาพ

จุดแข็ง (Strength = S)

๑. บุคลากรส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่
๒. เนื่องจากเป็นองค์กรขนาดใหญ่ จึงมีบุคลากรเกือบครบทุกสายงาน
๓. บุคลากรมีการประสานงานและการทำงานเป็นทีมได้ดี
๔. บุคลากรมีโอกาสเข้าถึงระบบสารสนเทศได้อย่างทั่วถึง โดยมีการติดตั้งระบบอินเทอร์เน็ต ภายในสำนักงาน
๕. ผู้บริหารเห็นความสำคัญของการพัฒนาบุคลากร โดยส่งเสริมและสนับสนุนให้มีความก้าวหน้าในสายงาน รวมทั้งมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาบุคลากร
๖. บุคลากรมีการพัฒนาตนโดยการศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น
๗. บุคลากรมีความรู้ ความสามารถในการปฏิบัติงานตามภารกิจของตน

จุดอ่อน (Weaknesses : W)

๑. บุคลากรยังขาดการทำงานเชิงบูรณาการ
๒. บุคลากรมีความรู้ด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัยไม่เพียงพอ
๓. การดำเนินการทางวินัยต่อผู้ที่มีผลการปฏิบัติงานต่ำหรือมีศักยภาพน้อย ยังไม่จริงจัง
๔. ขาดการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการด้านระบบการจัดการฐานข้อมูลบุคลากร
๕. บุคลากรขาดความรู้ต่างสาขาที่ต้องประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน
๖. งบประมาณในด้านการพัฒนาบุคลากรยังไม่เพียงพอ

โอกาส (Opportunities : O)

๑. การปฏิรูประบบราชการ และการปรับปรุงระเบียบกฎหมายใหม่ๆ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการบริหาร ทำให้ต้องเร่งพัฒนาบุคลากร
๒. การปรับระบบโครงสร้างตำแหน่งใหม่เป็นโอกาสในการสร้างความก้าวหน้าในอาชีพให้แก่บุคลากร และทำให้บุคลากรทำงานได้ตรงกับความรู้ความสามารถของตน
๓. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ทำให้การพัฒนาบุคลากรมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง
๔. นโยบายรัฐบาลส่งเสริมสนับสนุนให้พัฒนาบุคลากรท้องถิ่นมากขึ้น
๕. การปรับบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทำให้บุคลากรต้องมีความเชี่ยวชาญมากขึ้น
๖. ประชาชนมีความต้องการการบริการที่มีคุณภาพ ทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องเร่งพัฒนาสมรรถนะของบุคลากร

อุปสรรค (Threat : T)

๑. การเปลี่ยนแปลงด้านการเมือง เศรษฐกิจและสังคม ทำให้การพัฒนาบุคลากรไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
๒. ส่วนราชการต่างๆ ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาบุคลากรแตกต่างกัน ทำให้ศักยภาพของบุคลากรไม่เท่าเทียมกัน ยากแก่การทำงานร่วมกัน
๓. ระบบการบริหารงานบุคคลที่แตกต่างกันระหว่างท้องถิ่นและส่วนภูมิภาค เป็นอุปสรรคต่อการโอนย้ายบุคลากร
๔. การปรับปรุงระบบกฎหมายด้านการบริหารงานบุคคล ส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากร

วิสัยทัศน์ และพันธกิจ การพัฒนาบุคลากรเทศบาลเมืองมหาสารคาม

วิสัยทัศน์ (Vision)

“พัฒนาบุคลากรในยุคเทคโนโลยี
สู่คนเก่ง คนดี มีคุณภาพ”

พันธกิจ (Missions)

๑. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรในการใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยีในการปฏิบัติงาน
๒. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรให้มีความรอบรู้ในทุกๆ ด้าน
๓. พัฒนาระบบคุณธรรมและจริยธรรมของบุคลากรในองค์กร
๔. พัฒนาประสิทธิภาพของบุคลากรในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ

วัตถุประสงค์ (Objectives)

๑. เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถในการใช้ระบบสารสนเทศและเทคโนโลยี ของบุคลากร องค์กรให้มีความรู้ และความทันสมัย เพื่อตอบสนองต่อภารกิจขององค์กรที่เพิ่มมากขึ้น และให้การปฏิบัติงานมีความรวดเร็ว
๒. พัฒนาบุคลากรให้มีความรอบรู้ในทุกๆ ด้าน ทั้งงานในหน้าที่รับผิดชอบ เหตุการณ์ บ้านเมือง เศรษฐกิจ สังคม เพื่อนำมาปรับใช้กับการปฏิบัติงาน
๓. พัฒนาบุคลากรในด้านคุณธรรมจริยธรรม เพื่อนำมาใช้ในการปฏิบัติงาน เช่น การทำงานด้วยความโปร่งใส เป็นธรรม มีจิตสำนึกที่ดีในงานที่รับผิดชอบ
๔. พัฒนาคุณภาพการปฏิบัติงานของบุคลากรในองค์กรให้ครบทุกด้าน คือ งานมีคุณภาพ ผิดพลาดน้อย มีความรวดเร็ว และสร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา (Goals)

๑. บุคลากรมีความรู้ความเข้าใจในระบบเทคโนโลยีที่ทันสมัย และสามารถนำมาใช้ในการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานได้
๒. บุคลากรมีความเชี่ยวชาญ และรอบรู้ในด้านต่างๆ เช่น กฎหมาย ระเบียบ และเหตุการณ์ปัจจุบัน
๓. บุคลากรมีคุณธรรมจริยธรรมที่ดี รวมทั้งอนุรักษ์และสืบสานประเพณี ศิลปะ วัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
๔. บุคลากรมีการพัฒนางานอย่างมีคุณภาพ สร้างความพึงพอใจให้กับประชาชน ภายใต้นโยบายขององค์กร

ยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรเทศบาลเมืองมหาสารคาม (Strategy)

- ❖ **ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีของบุคลากร**
  - แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาศักยภาพของระบบเทคโนโลยีในองค์กร
  - แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร ในด้านเทคโนโลยี
- ❖ **ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร**
  - แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาความรู้ในการปฏิบัติราชการและหน้าที่ที่รับผิดชอบ
  - แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาความรู้ในแต่ละตำแหน่ง
  - แนวทางการพัฒนาที่ ๓ พัฒนาความรู้ด้านการบริหาร
- ❖ **ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร**
  - แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนัจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน
  - แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาการมีส่วนร่วมและอนุรักษ์ สืบสานประเพณีของท้องถิ่น
- ❖ **ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบการปฏิบัติงานของบุคลากร**
  - แนวทางการพัฒนาที่ ๑ พัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน
  - แนวทางการพัฒนาที่ ๒ พัฒนาประสิทธิภาพในการบริการประชาชน

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัด

- ❖ **ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาความรู้ด้านเทคโนโลยีของบุคลากร**

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด
๑. พัฒนาศักยภาพของระบบเทคโนโลยีในองค์กร	- บุคลากรสามารถเข้าถึงและนำระบบเทคโนโลยีมาใช้ ในการปฏิบัติงานไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๖๐
๒. พัฒนาความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีของบุคลากร	- บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ความสามารถใน ด้านเทคโนโลยี คนละ ๑ ครั้ง/ปี

❖ ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด
๑. พัฒนาความรู้ในการปฏิบัติราชการและหน้าที่ที่รับผิดชอบ	- บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ในการปฏิบัติราชการและหน้าที่ที่รับผิดชอบไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐
๒. พัฒนาความรู้ในแต่ละตำแหน่ง	- บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ในเฉพาะของงานในแต่ละตำแหน่ง ร้อยละ ๖๐
๓. พัฒนาความรู้ด้านการบริหาร	- บุคลากรได้รับการพัฒนาความรู้ด้านการบริหาร ร้อยละ ๖๐

❖ ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาระบบคุณธรรมจริยธรรมของบุคลากร

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด
๑. พัฒนาจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน	- บุคลากรได้ฝึกอบรม หรือการพัฒนาด้านคุณธรรมจริยธรรม และจรรยาบรรณในการปฏิบัติงาน ร้อยละ ๖๐
๒. พัฒนาการมีส่วนร่วมและอนุรักษ์ สืบสานประเพณีของท้องถิ่น	- บุคลากรมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ สืบสานประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น อย่างน้อยคนละ ๒ ครั้ง/ปี

❖ ยุทธศาสตร์ที่ ๔ พัฒนาระบบการปฏิบัติงานของบุคลากร

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัด
๑. พัฒนาการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน	- บุคลากรได้รับการฝึกอบรม หรือพัฒนาด้านการเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้มีคุณภาพ ร้อยละ ๖๐
๒. พัฒนาประสิทธิภาพในการบริการประชาชน	- บุคลากรได้รับการฝึกอบรมพัฒนาด้านงานบริการ และการพัฒนาบุคลิกภาพ ร้อยละ ๖๐

บทที่ ๔

หลักสูตร/วิธีการ/ระยะเวลา/งบประมาณในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร

หลักสูตรการพัฒนาบุคลากรของเทศบาลเมืองมหาสารคามนั้น ในแต่ละตำแหน่งต้องได้รับการพัฒนาน้อยหลักสูตรหนึ่งหรือหลายหลักสูตร เพื่อนำความรู้ที่ได้มาพัฒนาระบบการปฏิบัติงาน ซึ่งได้กำหนดขอบเขตหลักสูตรการพัฒนาไว้ ๕ หลักสูตร ดังนี้

๑. ด้านความรู้ทั่วไปในการปฏิบัติงาน และงานในหน้าที่รับผิดชอบ
๒. ด้านความรู้และทักษะเฉพาะของงานในแต่ละตำแหน่ง
๓. ด้านการบริหาร
๔. ด้านคุณสมบัติส่วนตัว
๕. ด้านคุณธรรมและจริยธรรม

หลักสูตร/วิธีการ/ระยะเวลา/งบประมาณในการดำเนินการพัฒนาบุคลากร

วิธีการพัฒนา	แผนงาน/โครงการ/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	เป้าหมาย	ระยะเวลาดำเนินการ	งบประมาณ	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑. การปฐมนิเทศ	โครงการปฐมนิเทศพนักงานใหม่	- เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับองค์กร และบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย	- พนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างที่ได้รับการบรรจุใหม่ มีความรู้ความเข้าใจและปฏิบัติงานในหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ	- พนักงานเทศบาลและพนักงานจ้างที่ได้รับการบรรจุแต่งตั้งใหม่	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	เป็นไปตามรายจ่ายของแต่ละหลักสูตร	- หน่วยงานภายนอก - ส่วนราชการในสังกัดเทศบาล
๒. การฝึกอบรม	๒.๑ โครงการฝึกอบรมในสายงานบริหาร	- เพื่อพัฒนาความรู้และวิสัยทัศน์ในการทำงานของผู้บริหาร	- พนักงานเทศบาลในสายงานบริหารมีความรู้และวิสัยทัศน์ในการปฏิบัติงานที่เพิ่มขึ้น	- พนักงานเทศบาลในสายงานบริหาร	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	เป็นไปตามรายจ่ายของแต่ละหลักสูตร	- สถาบันพัฒนาบุคลากรท้องถิ่น - ส่วนราชการอื่น - หน่วยงานภายนอก

วิธีการพัฒนา	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
	๒.๒ โครงการฝึกอบรม สายงานผู้ปฏิบัติ ในแต่ละตำแหน่ง	- เพื่อพัฒนาความรู้ในการ ปฏิบัติงานในแต่ละตำแหน่ง และหน้าที่ ความรับผิดชอบ	- พนักงานเทศบาลในสายงานผู้ปฏิบัติ มีความรู้ในการปฏิบัติงานเพิ่มมาก ขึ้น	- พนักงานเทศบาลสาย งานผู้ปฏิบัติ ในแต่ละ ตำแหน่ง	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	เป็นไปตามรายจ่าย ของแต่ละหลักสูตร	- สถาบันพัฒนา บุคลากรท้องถิ่น - ส่วนราชการอื่น - หน่วยงานภายนอก
	๒.๓ โครงการส่งเสริม และพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม ของพนักงาน เทศบาล	- เพื่อพัฒนาและเสริมสร้าง คุณธรรมและจริยธรรมในการ ปฏิบัติงานของพนักงาน เทศบาล	- พนักงานเทศบาล มีคุณธรรมและ จริยธรรมในการปฏิบัติงานเพื่อ บริการประชาชน	- พนักงานเทศบาล ทุกตำแหน่ง	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	เป็นไปตามรายจ่าย ของแต่ละหลักสูตร	- ทม.มหาสารคาม - ส่วนราชการอื่น - หน่วยงานภายนอก
	๒.๔ โครงการฝึกอบรม พัฒนาความรู้ด้าน เทคโนโลยี	- เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถในด้าน เทคโนโลยีของพนักงาน เทศบาล	- พนักงานเทศบาลมีความรู้ ความสามารถในด้านเทคโนโลยี และนำมาใช้เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ ในการปฏิบัติงาน	- พนักงานเทศบาล ทุกตำแหน่ง	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	เป็นไปตามรายจ่าย ของแต่ละหลักสูตร	- สถาบันพัฒนา บุคลากรท้องถิ่น - ส่วนราชการอื่น - หน่วยงานภายนอก
	๒.๕ โครงการฝึกอบรม การเพิ่มประสิทธิภาพใน การปฏิบัติราชการ	- เพื่อพัฒนาความรู้ในด้านการ ปฏิบัติราชการ และกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับใหม่ๆ	- พนักงานเทศบาลมีความรู้ในการ ปฏิบัติราชการ และเข้าใจใน กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับใหม่ๆ	- พนักงานเทศบาล ทุกตำแหน่ง	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	เป็นไปตามรายจ่าย ของแต่ละหลักสูตร	- สถาบันพัฒนา บุคลากรท้องถิ่น - ส่วนราชการอื่น - หน่วยงานภายนอก
	๒.๖ โครงการฝึกอบรม พัฒนาบุคลิกภาพ และ สุขอนามัย	- เพื่อพัฒนาบุคลิกภาพและ สุขอนามัย ของพนักงาน เทศบาล ให้เอื้อต่อการปฏิบัติ ราชการ	- พนักงานเทศบาลมีบุคลิกภาพที่ดี รวมทั้งสุขภาพอนามัยที่แข็งแรง	- พนักงานเทศบาล ทุกตำแหน่ง	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	เป็นไปตามรายจ่าย ของแต่ละหลักสูตร	- ทม.มหาสารคาม - ส่วนราชการอื่น - หน่วยงานภายนอก

วิธีการพัฒนา	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
	๒.๗ โครงการฝึกอบรม การเพิ่มประสิทธิภาพ การให้บริการ	- เพื่อพัฒนาระบบการ ให้บริการขององค์กร ให้มี ประสิทธิภาพ	- องค์กรมีระบบการให้บริการที่ดี สะดวก รวดเร็ว สร้างความพึง พอใจให้กับประชาชนผู้มารับ บริการ	- พนักงานเทศบาล	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	เป็นไปตามรายจ่าย ของแต่ละหลักสูตร	- ทม.มหาสารคาม - ส่วนราชการอื่น - หน่วยงานภายนอก
๓. การประชุม/ สัมมนา	๓.๑ โครงการประชุม/ สัมมนาเพื่อเพิ่ม ประสิทธิภาพในการ ปฏิบัติงาน	- เพื่อพัฒนาศักยภาพของ พนักงานเทศบาล ในการ ปฏิบัติงาน	- พนักงานเทศบาลมีการพัฒนา ศักยภาพในการปฏิบัติงาน	- พนักงานเทศบาล ทุกตำแหน่ง	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	เป็นไปตามรายจ่าย ของแต่ละหลักสูตร	- สถาบันพัฒนา บุคลากรท้องถิ่น - ส่วนราชการอื่น - หน่วยงานภายนอก
	๓.๒ กิจกรรมการ ประชุมเพื่อพัฒนา บุคลากร ผู้ใต้บังคับบัญชา	- เพื่อพัฒนาและติดตามผล การปฏิบัติงานของ ผู้ใต้บังคับบัญชาในแต่ละส่วน ราชการ	- พนักงานเทศบาลได้รับทราบ ข้อมูลข่าวสาร นโยบายผู้บริหาร และพัฒนาความรู้ความสามารถใน การปฏิบัติงาน รวมทั้งการมี ปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อเพื่อนร่วมงาน ภายในหน่วยงาน	- พนักงานเทศบาล ทุกตำแหน่ง	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	-	- ทุกส่วนราชการใน สังกัดเทศบาล
๔. การศึกษาดูงาน	๔.๑ โครงการฝึกอบรม และทัศนศึกษาดูงาน ของพนักงานเทศบาล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพใน การปฏิบัติงาน	- เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ ในการ ปฏิบัติงาน ของพนักงาน เทศบาล	- พนักงานเทศบาลนำความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ที่ได้รับ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงาน	- พนักงานเทศบาล ทุกตำแหน่ง	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	ตามเทศบัญญัติ	- สำนักปลัดเทศบาล

วิธีการพัฒนา	แผนงาน/โครงการ/ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ผลที่คาดว่าจะได้รับ	เป้าหมาย	ระยะเวลา ดำเนินการ	งบประมาณ	หน่วยงานที่ รับผิดชอบ
๕. การสอนงาน/ การให้คำปรึกษา และวิธีการอื่นๆ	๕.๑ กิจกรรมการนิเทศ ก่อนการปฏิบัติงาน	- เพื่อให้พนักงานเทศบาลและ พนักงานจ้างได้รับข้อมูล ข่าวสาร ความรู้ และหลักใน การปฏิบัติงาน	- พนักงานเทศบาล และพนักงาน- จ้าง มีความรู้ความเข้าใจในการ ปฏิบัติงาน และรับทราบข้อมูล ข่าวสารทั่วไป รวมทั้งเป็นการ ติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน	- พนักงานเทศบาลและ พนักงานจ้าง	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	-	- ทุกส่วนราชการใน สังกัดเทศบาล
	๕.๒ กิจกรรมอื่นๆ ตาม นโยบายขององค์กร	- เพื่อพัฒนาระบบการ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตาม นโยบายขององค์กร	- พนักงานเทศบาลสามารถนำ ความรู้มาใช้ในการปฏิบัติงานได้	- พนักงานเทศบาล	ปีงบประมาณ ๒๕๖๑-๒๕๖๓	-	- ทุกส่วนราชการใน สังกัดเทศบาล

แผนการฝึกอบรมรายตำแหน่ง

เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

๑. แนวทางการพัฒนาบุคลากรคณะผู้บริหารและสมาชิกสภาเทศบาล

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๑	หลักสูตรเกี่ยวกับ นายกเทศมนตรี หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของ นายกเทศมนตรีให้มีทักษะความรู้และ ความเข้าใจในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น	นายกเทศมนตรีได้รับ การฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๒	หลักสูตรเกี่ยวกับรอง นายกเทศมนตรี หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของรอง นายกเทศมนตรีให้มีทักษะความรู้และ ความเข้าใจในการบริหารงานมากยิ่งขึ้น	รองนายกเทศมนตรี ได้รับการฝึกอบรม/ พัฒนาความรู้ ๑ ครั้ง/ปี	๒	๒	๒	✓	✓
๓	หลักสูตรเกี่ยวกับ เลขานุการ นายกเทศมนตรี หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของ เลขานุการนายกเทศมนตรีให้มีทักษะ ความรู้และความเข้าใจในการบริหารงาน มากยิ่งขึ้น	เลขานุการ นายกเทศมนตรีได้รับ การฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๔	หลักสูตรเกี่ยวกับที่ ปรึกษานายกเทศมนตรี หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของที่ ปรึกษานายกเทศมนตรีให้มีทักษะความรู้ และความเข้าใจในการบริหารงานมาก ยิ่งขึ้น	ที่ปรึกษา นายกเทศมนตรีได้รับ การฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๕	หลักสูตรเกี่ยวกับ ประธานสภาเทศบาล หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการทำงานของ ประธานสภาเทศบาลให้มีทักษะความรู้ และความเข้าใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น	ประธานสภาเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๖	หลักสูตรเกี่ยวกับ รองประธานสภา เทศบาล หรือหลักสูตร อื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการทำงานของรอง ประธานสภาเทศบาลให้มีทักษะความรู้ และความเข้าใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น	รองประธานสภา เทศบาลได้รับการ ฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๗	หลักสูตรเกี่ยวกับสมาชิก สภาเทศบาล หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการทำงานของสมาชิก สภาเทศบาลให้มีทักษะความรู้และความ เข้าใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น	สมาชิกสภาเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๕	๕	๕	✓	✓
๘	หลักสูตรเกี่ยวกับ เลขานุการสภาเทศบาล หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการทำงานของ เลขานุการสภาเทศบาลให้มีทักษะความรู้ และความเข้าใจในการทำงานมากยิ่งขึ้น	เลขานุการสภา เทศบาลได้รับการ ฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

๒. แนวทางการพัฒนาบุคลากร พนักงานเทศบาลและพนักงานจ้าง

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๑	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักบริหารงานท้องถิ่น หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของ ผู้บังคับบัญชาฝ่ายประจำให้มีทักษะ ความรู้และความเข้าใจในการบริหารงาน ในหน้าที่ที่รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น	นักบริหารงาน เทศบาลได้รับการ ฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๒	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักบริหารงานทั่วไป หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของ หัวหน้าส่วนงานแต่ละส่วนให้มีทักษะ ความรู้และความเข้าใจในการบริหารงาน ในหน้าที่ที่รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น	นักบริหารงานทั่วไป ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๓	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงาน ธุรการ หรือหลักสูตรอื่น ที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๔	หลักสูตรเกี่ยวกับนัก ทรัพยากรบุคคล หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๕	หลักสูตรเกี่ยวกับนัก จัดการงานเทศกิจ/เจ้า พนักงานเทศกิจ หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๖	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงาน ธุรการ หรือหลักสูตรอื่น ที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๗	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักป้องกัน/เจ้าพนักงาน ป้องกันและบรรเทาสา ธารณภัย หรือหลักสูตร อื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๘	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่บริหารงาน ทั่วไป หรือหลักสูตรอื่น ที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๙	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักบริหารงานคลัง หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของหัวหน้า ส่วนงานแต่ละส่วนให้มีทักษะความรู้และความ เข้าใจในการบริหารงานในหน้าที่ที่รับผิดชอบ มากยิ่งขึ้น	นักบริหารงานการ คลังได้รับการ ฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๑๐	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงาน การเงินและบัญชี หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๑๑	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักวิชาการเงินและบัญชี หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๑๒	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าพนักงานการเงินและ บัญชี หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๑๓	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักวิชาการพัสดุ หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๑๔	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงาน พัสดุ หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๑๕	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักวิชาการจัดเก็บรายได้ หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๑๖	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงาน จัดเก็บรายได้ หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๑๗	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่การคลัง หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๑๘	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่ระบบงาน คอมพิวเตอร์ หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๑๙	หลักสูตรเกี่ยวกับนัก บริหารงานช่าง หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของ หัวหน้าส่วนงานแต่ละส่วนให้มีทักษะ ความรู้และความเข้าใจในการบริหารงาน ในหน้าที่ที่รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น	นักบริหารงานช่าง ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๒๐	หลักสูตรเกี่ยวกับวิศวกรโยธา หรือหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๒๑	หลักสูตรเกี่ยวกับนายช่างโยธา หรือหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๒๒	หลักสูตรเกี่ยวกับสถาปนิก หรือหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๒๓	หลักสูตรเกี่ยวกับนายช่างสำรวจ หรือหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๒๔	หลักสูตรเกี่ยวกับนายช่างผังเมือง หรือหลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๒๕	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าพนักงาน สวนสาธารณะหรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๒๖	หลักสูตรเกี่ยวกับ นายช่างเครื่องยนต์หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๒๗	หลักสูตรเกี่ยวกับ ช่าง/นายช่างไฟฟ้า หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๒๘	หลักสูตรเกี่ยวกับ นายช่างศิลป์ หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๒๙	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักบริหารงานช่าง สุขาภิบาลหรือหลักสูตร อื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของ หัวหน้าส่วนงานแต่ละส่วนได้มีทักษะ ความรู้และความเข้าใจในการบริหารงาน ในหน้าที่ที่รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น	นักบริหารงานช่าง ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๓๐	หลักสูตรเกี่ยวกับ วิศวกรสุขาภิบาล หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๓๑	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักวิชาการสุขาภิบาล หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๓๒	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักบริหารงาน สาธารณสุข หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของ หัวหน้าส่วนงานแต่ละส่วนได้มีทักษะ ความรู้และความเข้าใจในการบริหารงาน ในหน้าที่ที่รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น	นักบริหารงาน สาธารณสุข ได้รับ การฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๓๓	หลักสูตรเกี่ยวกับ พยาบาลวิชาชีพ หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๓๔	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าพนักงานทันต สาธารณสุข หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๓๕	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักวิชาการสุขาภิบาล หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๓๖	หลักสูตรเกี่ยวกับ เภสัชกร หรือหลักสูตร อื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๓๗	หลักสูตรเกี่ยวกับ สัตวแพทย์ หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๓๘	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่วิเคราะห์ นโยบายและแผน หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๓๙	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักวิชาการ ประชาสัมพันธ์ หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๔๐	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่ประชาสัมพันธ์ หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๔๑	หลักสูตรเกี่ยวกับ นิติกร หรือหลักสูตรอื่น ที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๔๒	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักบริหารการศึกษา หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของ หัวหน้าส่วนงานแต่ละส่วนได้มีทักษะ ความรู้และความเข้าใจในการบริหารงาน ในหน้าที่ที่รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น	นักบริหารการศึกษา ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๔๓	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักวิชาการศึกษา หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๔๔	หลักสูตรเกี่ยวกับ สนทนากาาร หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๔๕	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักวิชาการวัฒนธรรม หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๔๖	หลักสูตรเกี่ยวกับ ศึกษานิเทศก์ หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๔๗	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักบริหารงานสวัสดิการ สังคม หรือหลักสูตรอื่น ที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาระบบการบริหารงานของ หัวหน้าส่วนงานแต่ละส่วนได้มีทักษะ ความรู้และความเข้าใจในการบริหารงาน ในหน้าที่ที่รับผิดชอบมากยิ่งขึ้น	นักบริหารงาน สวัสดิการสังคม ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๔๘	หลักสูตรเกี่ยวกับ นักพัฒนาชุมชน หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๔๙	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน หรือหลักสูตรอื่นที่ เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๕๐	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่/เจ้าพนักงาน ทะเบียน หรือหลักสูตร อื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๕๑	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่บริหารงาน ทะเบียนและบัตร หรือ หลักสูตรอื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓
๕๒	หลักสูตรเกี่ยวกับ เจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ภายใน หรือหลักสูตรอื่น ที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงาน แต่ละ ระดับแต่ละตำแหน่งให้สามารถ ปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานเทศบาล ได้รับการฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑	๑	๑	✓	✓

ที่	โครงการ/หลักสูตร การพัฒนา	วัตถุประสงค์	การดำเนินการ	เป้าหมายแต่ละปีงบประมาณ			ลักษณะการฝึกอบรม	
				ปี ๒๕๖๑ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๒ (จำนวนคน)	ปี ๒๕๖๓ (จำนวนคน)	เทศบาล ดำเนินการเอง	ส่งฝึกอบรมกับ หน่วยงานอื่น
๕๓	หลักสูตรเกี่ยวกับ พนักงานจ้างแต่ละ ตำแหน่ง หรือหลักสูตร อื่นที่เกี่ยวข้อง	เพื่อพัฒนาทักษะความรู้และความเข้าใจ ในการปฏิบัติงานของพนักงานจ้างแต่ละ ตำแหน่งให้สามารถปฏิบัติงานได้ดียิ่งขึ้น	พนักงานจ้าง ได้รับ การฝึกอบรม ๑ ครั้ง/ปี	๑๐	๑๐	๑๐	✓	✓
๕๔	การส่งเสริมสนับสนุน การศึกษาต่อระดับ ปริญญาตรีและระดับ ปริญญาโท	เพื่อสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพของ บุคลากรท้องถิ่นให้มีศักยภาพยิ่งขึ้นและ สามารถนำความรู้ความสามารถกลับมา พัฒนาท้องถิ่น	ผู้บริหาร , สมาชิก สภาเทศบาล , พนักงานเทศบาล และพนักงานจ้าง ได้รับการศึกษาต่อใน ระดับที่สูงขึ้น	๓	๓	๓	✓	✓

บทที่ ๕

การติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาบุคลากรเทศบาลเมืองมหาสารคาม

จุดมุ่งหมายของการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาบุคลากรของเทศบาลเมืองมหาสารคาม คือ ติดตาม และประเมินว่าได้มีการนำแผนพัฒนาบุคลากรไปปฏิบัติอย่างแท้จริงเพียงใด ได้ผลเป็นเช่นไร และสามารถเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อมาใช้เป็นสถิติในการพัฒนาบุคลากรของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ต่อไป โดยการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาบุคลากร ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม ดำเนินการติดตามและประเมิน ๒ ด้าน ได้แก่

๑. ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของ แผน โดยอิงเป้าประสงค์ของแผน และตัวชี้วัดชี้การดำเนินงานตามยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากร ของเทศบาลเมืองมหาสารคาม พ.ศ. ๒๕๕๘ -๒๕๖๐
๒. ติดตามและประเมินผลกระบวนการดำเนินงานของแผน โดย อิงโครงการ/กิจกรรมการพัฒนาบุคลากรตามยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากร โดยมีกรอบการปฏิบัติงาน ติดตามและประเมินผลแผนฯ

ขั้นตอนและวิธีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาบุคลากร

ในการปฏิบัติงานติดตามประเมินผลแผนการพัฒนาบุคลากร เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีขั้นตอนดังนี้

๑. ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาบุคลากร เทศบาลเมืองมหาสารคาม ดังนี้

๑. ปลัดเทศบาล	เป็นประธาน
๒. ผู้อำนวยการสำนัก/กอง	เป็นกรรมการ
๓. หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล	เป็นกรรมการและเลขานุการ

ให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่ในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาบุคลากรเทศบาลเมืองมหาสารคาม กำหนดวิธีการติดตามประเมินผล ตลอดจนดำเนินการอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง แล้วเสนอผลการติดตามประเมินผลต่อนายกเทศมนตรี

๒. จัดทำกรอบการปฏิบัติงานติดตามและประเมินผลแผนฯ (ฉบับร่าง)

๓. จัดทำรายงานการติดตามผลการดำเนินงานตามแผนพัฒนาบุคลากร

๔. กำหนดการติดตามและประเมินผลในส่วนของบุคลากร ดังนี้

๔.๑ กำหนดให้บุคลากรที่เข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรต่างๆ ต้องจัดทำรายงานผลการเข้ารับการฝึกอบรมในหลักสูตรนั้นๆ เสนอต่อผู้บังคับบัญชาตามลำดับจนถึงนายกเทศมนตรี ภายใน ๗ วัน นับแต่วันกลับจากการอบรมสัมมนา และจัดทำสำเนาจำนวน ๒ ชุด เก็บไว้ยังต้นสังกัด จำนวน ๑ ชุด และจัดส่งให้ฝ่ายอำนวยการ สำนักปลัดเทศบาล จำนวน ๑ ชุด เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลในการฝึกอบรมของพนักงานเทศบาล

๔.๒ กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาทำหน้าที่ติดตามผลการปฏิบัติงาน โดยพิจารณาเปรียบเทียบผลการปฏิบัติงานก่อนและหลังการพัฒนาตามข้อ ๔.๑

๔.๓ นำข้อมูลในการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมาประกอบการกำหนดหลักสูตรอบรมให้เหมาะสมกับความต้องการ

๕. การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล โดยกำหนดให้มีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาบุคลากรเทศบาลเมืองมหาสารคาม อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

๖. นำสถิติข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาบุคลากร มาเพื่อใช้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาบุคลากรของเทศบาลเมืองมหาสารคามในปีต่อไป